

«Latvijas pasts» 7. novembrī uzsāka preses abonēšanas kampaņu 2004. gadam, kas ilgs līdz 23. decembrim

Kāpēc Jums jāpasūta «Novadnieks» 2004. gadam

PIRMKĀRT.
«Novadnieks» joprojām ir līderis rajonā apkopotās un saviem asītājiem sniegtās informācijas apjomā.

OTRKĀRT.
«Novadnieks» ir nevis ziņu, bet arī tematiskajām lappusēm bagāts laikraksts. Tajās — ne vien par to, kas notiek, bet arī, — lai notiktu. Lai mainītos dzīves kvalitāte.

TREŠKĀRT.
visi privātsludinājumi «Novadniekā» tiks ievietoti bez maksas.

UN, PROTAMS, ARĪ

- 1) Lai būtu iemesls atvērt savu pasta kastīti;
- 2) * Lai ievīstītu kādu dārgu lietu;
- 3) Lai būtu informētāks par kaimiņu;
- 4) Lai piedalītos «Novadnieka» konkursos;
- 5) Lai saņemtu īpašos piedāvājumus, mēneša balvas un atlaides no «Novadnieka»;
- 6) Lai kļūtu lielās balvas īpašnieks;
- 7) Lai izlasītu par saviem, savu tuvinieku un kaimiņu sasniegumiem;
- 8) Ne mazāk interesanti būtu iepazīties ar kaimiņu nedarbiem;
- 9) * Lai vasaras tveicē padzenātu insektus (jo, kā jau zināms, ar avīzi sit politiķus un mušas).
- 10) Lai savu mīļumu iepriecinātu Preses ballē 2004. gada janvārī.

* «Novadnieks» nenes nekādu atbildību par paredzamajām sekām.

Abonēšanas periods	Abonēšanas cena 2004. gadā		
	Vispārējā abonēšanas cena fiziskām personām	Vispārējā abonēšanas cena juridiskām personām	Abonēšanas cena ārpus rajona
12 mēneši	24,60	30,60	30,60
6 mēneši	12,30	15,30	15,30
3 mēneši	6,15	7,65	7,65
1 mēnesis	2,05	2,55	2,55

✓ Noformējot preses izdevumu abonēšanu pasta nodajā, pieprasiet elektronisko kases aparāta (EKA) čeku. Bez čeka abonements nav derīgs.

✓ Noformējot abonēšanu pie pastnieka, pieprasiet darījumu kvīti KD3, bez šīs kvītes abonements nav derīgs.

✓ Noformējot «Novadnieka» abonēšanu «Novadnieka» interneta mājas lapā, jūs saņemsiet pa pastu apmaksas rēķinu vai varat norēķināties redakcijā.

✓ Noformējot «Novadnieka» abonēšanas talonu (šīnī numurā tas ir publicēts 11. lappusē), jūs varat maksāt redakcijā.

● Latgales sieviešu konference Preiļos

⇒ 2. lpp.

● Trešdienas intervija ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāles direktori Aiju Naglinsku

⇒ 3. lpp.

● Zemnieki salīdzina savas un poļu cūkkopju iespējas

⇒ 5. lpp.

● 14. novembrī — Pasaules diabēta diena

⇒ 8. lpp.

● Policijas ziņas

⇒ 10. lpp.

● Sludinājumi, reklāma

⇒ 12. lpp.

«Novadnieka» ĪPAŠAIS pirmssvētku piedāvājums

Mūsu mīļie gaida MŪSU labos vārdus. Nenoklusēsim tos. Apsveiksim kāzās, dzīves un darba jubilejās, bērniņam piedzimstot, svarīgu notikumu gadskārtās, valsts un ģimeņu svētkos, saņemot apbalvojumu un citās nozīmīgās dienās.

Apsveiksim vecākus, savus bērnus, tuviniekus un draugus, darbabiedrus viņu svētkos. Nekautrēsīsimies no laba vārda un skaista novēlējuma.

«Novadnieka» īpašais pirmssvētku piedāvājums: **no 1. novembra līdz 31. decembrim katrs apsveikums maksā tikai 5 latī.**

Apsveikuma tekstam var pievienot jubilāra, jaundzimušā vai kāzu foto. Par to papildus nav jāmaksā.

Izmantojiet šo izdevību!

Informācija
darbdienās pa tālruni
53 07057.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Dziesmu svētki – pasaules šedevers

ANO zinātnes un kultūras organizācija UNESCO atzinusi baltiešu Dziesmu svētkus par pasaules nozīmes cilvēces meistardarbu un kopā vēl ar citiem 27 fenomeniem, sākot ar Klusā okeāna valsts Vanuatu dažādās valodās runājošo cilšu saziņas sistēmu, atstājot smiltis pirkstu nospiedumus, un beidzot ar Igaunijas Kihnu arhipelāgu, piektdien iekļāvusi tos organizācijas veidotajā Cilvēces mutvārdu un nemateriālās kultūras sarakstā. Pēc Latvijas iniciatīvas Dziesmu svētkus trīs Baltijas valstis pieteica kopā. Svētku iekļaušana UNESCO meistardarbu sarakstā nozīmē, ka valstij ir pienākums rūpēties par to saglabāšanu un būs pieejams starptautisks finansējums to pētniecībai, reklamēšanai u.tml.

Pēc «Eurostat» vērtējumu Latvijā bezdarba līmenis septembrī 12,3%

Pēc Eiropas statistikas biroja «Eurostat» aprēķiniem Latvijā ir trešais augstākais bezdarba līmenis starp ES kandidātvalstīm. Pēc «Eurostat» vērtējuma, Latvijā šī gada septembrī bezdarba līmenis bijis 12,3%. Tādējādi Latvijā ir trešais lielākais bezdarba līmenis aiz Polijas 20% un Slovākijas 15,9%. Baltijas kaimiņvalstīs bezdarba līmenis ir zemāks. Igaunijā bez darba ir 8%, bet Lietuvā 10,7% potenciālo strādnieku. Minētie dati neatbilst Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) apkopotajai informācijai, kas liecina, ka Latvijā 1. oktobrī bez darba bija 8,5% ekonomiski aktīvo iedzīvotāju. Atšķirības starp abiem statistikas birojiem varētu skaidrot ar to, ka katram ir sava metodika. «Eurostat» uzskaita bezdarbniekus vecumā no 15 līdz 74 gadiem un kuri ir gatavi sākt strādāt divu nedēļu laikā, bet CSP bezdarbnieku īpatnību aprēķina no ekonomiski aktīviem cilvēkiem, kas ir vecumā no 15 līdz 65 gadiem un reģistrēti Nodarbinātības valsts dienestā. Savukārt ES dalībvalstu vidējais bezdarba līmenis septembrī bija 8%.

Čigānzēns Dzintars Čiča aizstāvēs Latviju

Nacionālās atlases uzvarētājs sabietis Dzintars Čiča devies uz Dānijas galvaspilsētu Kopenhāģenu pārstāvēt Latviju bērnu Eurovizijā. Atlāsē Dzintars savu tuvāko konkurentu pārspēja ar trīskāršu balsu pārsvaru. Konkurss piedalījās 16 valstu pārstāvi. Čiča, kas bērnu Eurovizijā Latvija nostartēs labāk nekā pavasarī grupa «F.L.Y.» pieaugušo konkursā. Konkurss notiks 15. novembrī un to tiešraidē translēs arī Latvijas televīzijā. Katras konkursa dalībvalsts pārstāvis savu dziesmu izpildīs dzimtajā valodā. Dzintars kāps uz skatuves ar piekto kārtas numuru. Pēc konkursa dziesmu noklausīšanās ap 22.15 sāksies telefonbalsošana.

Ja pārbauda, tātad izrēķinās

KNAB veiktā kratīšana ekspremjeram Andrim Šķēlem piederošajā firmā «Uzņēmumu vadība un konsultācijas» ir premjera Einara Repšes izrēķināšanās ar politiskajiem oponentiem, tā pirmdien steidzīgi sasauktajā preses konferencē paziņoja Šķēle. Digitālās televīzijas afezas izmeklēšanas ietvaros pirmdien aizturēts Šķēles biznesa partneris, firmas projektu vadītājs Harijs Krongorns, kurš savulaik darbojās arī Šķēles izveidotajā «Ave Lat grupā». Krongorns tiekot vainots par naudas piesavināšanos, kura tikusi veikta ar līgumu palīdzību, kas noslēgti ar «Kemmerer». Šķēle konsultēties ar juristiem un apsvērsot, kā reāli reaģēt uz notikušo.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Kas to pasauli kustina

● Latgales sieviešu konference Preiļos

Pārstāves no Balvu, Daugavpils, Ludzas, Krāslavas, Rēzeknes un Preiļu rajona aktīvākajām sievietēm Preiļos apsprieda reģiona aktualitātes, tiekoties Latgales sieviešu 3. konferencē «Partnerības veidošana – lauku attīstības pamats». Konferenci organizēja Preiļu rajona sieviešu apvienība sadarbībā ar rajona padomi un Preiļu Nevalstisko organizāciju (NVO) atbalsta centru.

Latgales rajonu pārstāves sniedza ziņojumus par paveikto gada laikā kopš reģiona sieviešu iepriekšējās konferences, kas notika Ludzā un kopš 3. Latvijas lauku sieviešu apvienības konferences. Latgales reģiona attīstības aģentūras (LRA) informāciju par lauku iedzīvotāju iespējām projektu izstrādē sniedza LRA Ziemeļlatgales biroja vadītāja Sandra Ežmale. Inese Kursīte, projekta «Lauku partnerība» programmu kopienu attīstībai koordinatore, iepazīstināja ar projekta rezultātiem.

Preiļu rajona pārstāves Silvija Dreijere un Elita Jermolajeva stāstīja par sieviešu iniciatīvas grupu veidošanu Preiļu rajona laukos, kā arī partnerības pieredzi un iespējām Eiropas lauku attīstībā.

Konferences dalībnieces apsprieda arī jautājumus un dalījās savā piedzīvotajā par sieviešu sadarbību ar pašvaldībām, ar NVO centriem, bet visvairāk viņas interesēja Eiropas strukturālo fondu izmantošanas iespējas.

Konferences laikā bija iespējams uzzināt interneta un mājas lapu adreses projektu un fondu sameklēšanai.

Valdot labestīgai un humoristiskai gaisotnei, viesnās no Latgales rajoniem neskopojās ar labiem padomiem no pieredzes, kas gūta pašu dar-

● Latgales reģiona sieviešu 3. konferencē ar izsmeļošu ziņojumu par projektu «Lauku partnerība» rezultātiem uzstājās projekta koordinatore Inese Kursīte. Foto: L.Rancāne

bā, kā arī ar trāpīgiem un dzēlīgiem vārdiem prata raksturot latgaliešu «tikumus» un arī vienu otru valdības centienu. Galvenais – nebaidīties, un kaut arī vīrieši sevi uzskata par pasaules naba, neliels viņiem to prieku, jo mēs pašas vislabāk zinām, kas ir naba, un kas to pasauli kustina, aktivāko sieviešu domas formulēja Balvu rajona pārstāve Veneranda Andžāne.

Konferences nobeidumā tika pieņemta rezolūcija, kurā pausta apņemšanās izveidot Latgales reģiona sieviešu koordinācijas padomi, kā arī lūgt Latgales plānošanas reģiona attīstības padomi un reģiona attīstības aģentūru rast iespēju ievietot sieviešu koordinācijas padomes informāciju LRAA mājas lapā. Šajā padomē Preiļu rajona sieviešu apvienību pārstāvēs tā vadītāja Aina Pastore.

Rezolūcijā iekļauti divi būtiski jautājumi. Viens no tiem attiecas uz ciešākas sadarbības veidošanu ar LRAA informācijas apmaiņai par projektu izstrādāšanas iespējām finansu līdzekļu piesaistīšanai sabiedriskajām organizācijām.

Otrs saistīts ar sieviešu uzmanības pievēršanu priekšlaicīgas pensionēšanas iespēju saglabāšanai. Pēc Daugavpils rajona sieviešu delegācijas ierosinājuma nolemts iesniegt Saeimā grozījumus «Pensiju likumā». Pēc pašreizējās likumdošanas priekšlaicīgas pensionēšanas iespējas ir spēkā tikai līdz 2005. gada 1. janvārim. Jau patlaban tiek vākti iedzīvotāju saraksti iesniegšanai Saeimā pret šīm izmaiņām. Pirmspensijas vecuma cilvēkiem, kuri zaudējuši darbu, nav iespēju pārkvalificēties un apgūt jaunu specialitāti. Ja šiem cilvēkiem tiks liegta priekšlaicīgas pensionēšanas iespējas, viņi paliks bez ekvivalences līdzekļiem. Tāpēc sieviešu konferences rezolūcijai tika pievienoti ieteicamie grozījumi «Pensiju likumā», kas tiks nosūtīti arī Valsts prezidentes kancelejai. Nolemts arī par Latgales reģiona sieviešu aktivitātēm regulāri informēt Valsts prezidentes kanceleju un Saeimu. Bez tam sievietes rezolūcijā noformulēja savu vēlmi kopā ar Latgales novada konferences «Pēterburgas muzikālajai biedrībai 100»

izveidoto iniciatīvas grupu piedalīties vizītē pie izglītības un zinātnes ministra, lai aicinātu izdarīt izmaiņas latviešu literatūras programmā vidējā skolas vecuma bērniem, ietverot tajās nodaļas par Latgales pirmās atmodas dižgariem – F.Trasūnu, N.Rancānu, brāļiem Skrindām, FKempu un citiem.

Konferences dalībniecēm muzikālo apsvieķumu sniedza Preiļu vīru ansamblis Alberta Vucāna vadībā.

Preiļu rajona sieviešu apvienība pastāv jau divus gadus un darbojas vienoti – Latvijas lauku sieviešu apvienību. Latgales rajonos sieviešu aktivitātes izpaužas dažādi, viņas darbojas gan klubos, gan apvienībās, gan cita veida sabiedriskajās organizācijās. Preiļu rajona sieviešu apvienība par vienu no galvenajām funkcijām uzskata informācijas apmaiņu dažādu kopīgu pasākumu organizēšanā. Gandrīz katrā rajona pašvaldībā pastāv sieviešu iniciatīvas grupas vai organizācijas, kas savā pagastā vai pilsētā rīko dažādus interesantus pasākumus.

L.Rancāne

Rajona kultūras pieminekļi – fotogrāfijās

Noslēdzies kultūrmantojuma aizsardzības programmas ietvaros Preiļu rajona padomes izstrādātais un Kultūrkapitāla fonda atbalstītais projekts par vietējās un valsts nozīmes kultūras un vēstures objektu fotofiksāciju, «Novadnieku» informēja rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva. Pašlaik tiek apkopotas un

sistematizētas vairāk nekā 500 fotogrāfijas, kuru autori ir trīs fotogrāfi – Jānis Magdaļenoks no Līvāniem, Igors Pličs un Gunārs Vilcāns no Preiļiem. Viņi apmeklēja visas Preiļu rajona pašvaldības, pēc iepriekš sastādīta saraksta fotografēja vietējās un valsts nozīmes vēstures un kultūras pieminekļus, aizsargājamus kokus, senkapus, ēkas, arī kultūrainavas. Attēli būs pieejami gan CD formātā, gan fotoalbumos, kas

kopā ar aprakstiem tiks nodoti Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja rīcībā.

Tā būs lieliska iespēja turpmāk kopā ar vietējām pašvaldībām lemt par objektu atjaunošanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm, projekta lietderību uzsvera E.Jermolajeva. Sagatavotie materiāli varētu tikt izmantoti, rakstot dažādus projektus ne tikai par kultūras un vēstures jautājumiem, bet arī, piemēram, tūrisma attīstības sfērā.

Jauniegtās fotogrāfijas jau radušas pirmo pielietojumu, rakstot atbildi Valsts prezidentes kancelejai par vietējo pašvaldību īpašumā esošajiem muizū kompleksiem.

Aprakstus par fotogrāfijās redzamajiem objektiem gatavo attīstības plānošanas nodaļas speciālists Uldis Eglītis. Tiek plānots līdz gada beigām šo apjomīgo darbu pabeigt.

L.Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA

AIJA NAGLINSKA ir no tiem cilvēkiem, kuri apkārtējos piesaista ar labvēlību, pretimnākošu izturēšanos un laipnu smaidu. Es spēju iedomāties, ka vienlīdz labi viņai pietāvētu arī ārsta baltais uzsvārcis vai, teiksim, burtnīcu kaudzēm noklāts galds skolas kabinetā. Bet apkārt noteikti jābūt cilvēkiem. Tāda nu viņa, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāles direktore, ir – sabiedriska un izpalīdzīga, iegrimusi citu cilvēku rūpēs, raizēs un neskaitāmajās problēmās.

● 1983. gada «Azemitologa svētku» dalībnieku pulkā bija arī toreizējās Lauksaimniecības akadēmijas lauksaimniecības ekonomikas pirmā kursa studente Aija. Ak, jaukie studiju gadi!

Ikdienā tiek veltīta cilvēku problēmām un raizēm

— No jūsu darba kabineta tikko izgāja padzīvojuši sievietes. Dzirdēju, ka viņas pēdējie vārdi bija: «Paldies, ka devāt iespēju aprunāties. Man tas bija ļoti svarīgi, tagad varu mierīgu sirdi iet mājās.» Vai jums bieži nākas uz klausīt svešu sāpi un ne tikai palīdzēt, bet arī teikt mierinājuma vārdus?

— Tāda ir darba specifika, ka cilvēki pie sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālistiem nāk ar problēmām pensiju un pabalstu jautājumos, strādājošie prasa par sociālās apdrošināšanas iemaksām, vai darba devējs ir vai nav visu summu nomaksājis. Bieži nākas skaidrot arī lietas, kas nav tieši mūsu kompetencē, piemēram, par tiesas izpildītāju darbu, par sociālās palīdzības sfēru. Tāos gadījumos mēs varam vienīgi uzmanīgi uz klausīt un ieteikt, kur griezties, lai problēmu atrisinātu līdz galam.

Esmu pārliecinājusies, ka cilvēki alkst rast iespēju izrunāties. Tas viņiem ir svarīgi – izkurtīt sirdi, just, ka tiek uz klausīti un saprasti, ka viņiem dod padomu. Starp citu, pēc padoma nāk ne tikai gados veci ļaudis, bet arī jauni, jo izmaiņu likumos ir tik daudz un tās notiek tik strauji, ka nespējamais tam nespēj līdzī izsekot. Galu galā tāpēc jau mēs visi šeit esam, lai viņiem palīdzētu.

Sociālās apdrošināšanas aģentūra ir tā vieta, kur iedzīvotāji ierodas priecīgos brīžos, kad piedzimst bērniņš un jaunās māmiņas nāk saņemt pabalstus. Nāk arī pēc slimības pabalstiem, pēc uzdarbnieka un apbedīšanas pabalsta. Diametrāli pretēji emocionāli pārdzīvojumi liek arī mums iusties dzīves notikumu jūklī.

— **Ļoti gribas ticēt, ka jauno māmiņu kļūst vairāk. Ko liecina jūsu statistika?**

— Šajā ziņā nevaru iepriecināt, jau kuro gadu statistika rāda, ka joprojām daudz vairāk nākas izmaksāt apbedīšanas pabalstus. Ik mēnesi izsniedzam 40-50 apbedīšanas pabalstus, bet tikai 20-30 bērna piedzimšanas pabalstus. Tāda ir demogrāfiskā situācija ne tikai Preiļu rajonā, bet valstī kopumā. Ne velti arī valdība sākusī domāt, ka kaut kas beidzot tomēr jādara. Kas maksās nodokļus tajā laikā, kad mēs būsim pensijas vecumā? Tas ir jautājums, uz kuru atbildi jāmeklē nekavējoties, jo pensiju izmaksā Latvijā tiek ievērots paaudžu solidaritātes princips.

— **Jūsu vadībā Preiļu filiāles kolektīvs strādā jau vairākus gadus. Ko uzskatāt par galveno savā darbā?**

— Filiālē mēs esam 18 strādājošie. Aģentūrā ir vienota pieeja darbam – pirmajā vietā ir klienti un to apkalpošanas kvalitāte. Tas ir jauns princips, kas tika ieviests aģentūras ikdienā 1998. gadā. Esam domājuši par klientu ērtībām, filiāles ēkas (Paulāna ielā 3a) pirmajā stāvā sagādājot funkcionālu vidi, kas ir pietiekami ērta gan apmeklētājiem, gan dar-

● **Viena no raksturīgākajām Aijas Naglinskas īpašībām ir precizitāte, — kad katrs darbs ir kārtīgi un punktuāli izdarīts. To viņa prasa arī no saviem kolēģiem.** Foto: M.Rukosjuvs

biniekiem. Katram klientam ir iespēja tikties ar filiāles inspektoru un bez jebkādas staigāšanas pa kabinetiem nokārtot darīšanas, izrunāt pabalstu un pensiju jautājumus.

Pēdējo gadu laikā ievērojami paplašinājies arī mūsu pakalpojumu klāsts. Bez pensijām un bērnu pabalstiem mēs nodarbojamies arī ar valsts sociālajiem pabalstiem, ko kādreiz izmaksāja pašvaldības, vēl ir pabalsti aizbildņiem, transporta kompensācijas invalīdiem, pabalsti Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidētājiem.

Mūsu darbiniekiem nepieciešamas ļoti plašas un vispusīgas zināšanas, sociālo apdrošināšanu vien regulē piecpadsmit likumi. Apmēram tikpat likumu un Ministru kabineta noteikumu jāzina papildus, lai cilvēkiem varētu izskaidrot apstākļus un ieteikt tālāku viņu problēmu risinājumu. Īpaši svarīgi tas ir klientu daļā strādājošajiem.

Piemēram, pensiju likums ir ļoti sarežģīts un komplicēts, pēdējo gadu laikā daudzkārt mainīts un labots. Darbiniekiem šajā sfērā precīzi jāpārzina arī visa iepriekšējā likumdošana. Šo iemeslu dēļ filiālē strādā ziņoši darbinieki ar lielu pieredzi, kuri prot cilvēkiem saprotamā veidā izskaidrot jebkuru problēmu un zina ieteikt risinājumu.

Klientam no mums ir jāaiziet apmierinātam, tas ir pats galvenais. Cenšamies iedzīlināties katrā jautājumā, būt ne tikai padomdevēji, bet arī psihologi. Dienas beigās reizēm jūtamies visai saspringti, taču tās jau ir mūsu problēmas, kā tikt galā ar savām emocijām. Klientam vajadzīgs laipns un smaidīgs, nevis īgns un drūms speciālists.

— **Jūs tagad esat filiāles vadītāja, bet kas bijāt pirms tam?**

— 1988. gadā beidzu toreizējās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas ekonomikas fakultāti. Kā Preiļu rajona stipendiāte atgriezās dzimtajā pusē un sāku strādāt kolhozā «Vārkava» par ekonomisti. Nekāda ilgā darbošanās nesanāca, jo kolektīvajās saimniecībās sākās

juku laiki. 1992. gadā nokļuva Preiļu rajona sociālās apdrošināšanas pārvaldē, kur strādāju par revidenti, sociālās apdrošināšanas speciālisti. Pārvaldes funkcijās toreiz ietilpa sociālā nodokļa administrēšana, kas kopš 1998. gada nodota Valsts ieņēmumu dienesta kompetencē. Braucām pa iestādēm, organizācijām, uzņēmumiem, pārbaudījām, vai sociālais nodoklis tiek aprēķināts pareizi, vai pareizi notiek izmaksas, jo ar to nodarbojās darba devēji.

1995. gadā sāku strādāt par rajona sociālās apdrošināšanas pārvaldes vadītāja vietnieci, bet pēc trim gadiem, kad veidojās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, piedalījās konkursā uz Preiļu filiāles direktora vietu. Manu kandidāturu atbalstīja.

— **Jau vienpadsmito gadu esat lieciniece tam, kā mūsu valstī tiek pilnveidota sociālās apdrošināšanas sistēma, piecus gadus vadāt kolektīvu. Vai esat apmierināta ar sasniegto?**

— Esmu apmierināta, lai gan ikdienā nemaz tik viegli nav klāties. Viens no grūtākajiem uzdevumiem bija sakārtot mūsu filiāli, kā saka, izveidot darbiniekiem un klientiem tīkamas telpas. Iesaistoties aģentūras izstrādātajā funkcionālās vides projektā, būvējām un remontējām.

Tas viss prasīja bezgala daudz pūļu un nervu, brīžiem arī spītu. Pamazām un neatlaidīgi cīnījās uz priekšu. Ja esi atdevs darbam mazo pirkstiņu, tad jādod arī visa sauja. Mācījās celtniecības lietas un daudz ko tādu, kas sievietei nav raksturīgs. Tagad esmu apmierināta ar to, kā izdevies iekārtot telpas, priecājos, ka strādāju mūsdienīgā iestādē, kas joprojām attīstās.

Pašlaik esam iesaistījusies vēl vienā projektā, kas saistās ar vēsturiskās datu bāzes izveidošanu. Vācam visu informāciju par klientu darba stāžu, no darba devējiem uz laiku ņemam darba grāmatīņas, ievadām ziņas datorā, lai pēc desmit, divdesmit vai trīsdesmit gadiem visa informācija par personu darba stāžu līdz 1996. gadam būtu ērti pieejama. Pagaidām šis

● **Šajā Ligo vakara fotogrāfijā Aija kopā ar meitu Laini fiksētas pirms trim gadiem. Tagad Laine augumā jau apsteigusi mammu, ar patiku apgūst valodas, spēlē klavieres un vēl ne nieka nedomā par saviem nākotnes plāniem.** Foto no A.Naglinskas albuma.

projekts vēl ir tikai pašā sākumā, jo datu bāze būs ļoti apjomīga.

— **Vai jūsu bērnības sapņi saistījās ar ekonomiku? Šķiet, ka skolas gados par ekonomikas studijām domā tikai retais.**

— Bērnībā kādu laiku domāju, ka būšu ārste. Vēlāk prioritātes mainījās par labu pedagogijai, taču dzīvē viss izkārtojās pavisam savādāk. Liktenis mani pamazām un bez kādiem satricinājumiem virzīja turp, kur es pašlaik atrodos.

Skolā man vienlīdz labi padevās humanitārie priekšmeti un arī matemātika. Mamma vēl tagad vecos papīros atrod manis aprakstītas lapiņas ar kaut kādiem skaitļiem un rēķiniem, ko esmu sava prieka pēc skaitījusi. Vidusskolā ekonomikas studijas likās perspektīvas. Kad studijas augustskolā tuvojās nobeigumam, sociālisma ekonomika bija sevi izsmēlusi, modē nāca saimnieciskais aprēķins. Par to rakstīju diplomdarbu, vēlāk mēģināju savas idejas ieviest kolhozā.

Situācija pašlaik ir ļoti mainījusies, tāpēc zināšanas bija jāpapildina. Latvijas Universitātē ekonomikas vadības fakultātes maģistratūrā ieguvu sociālo zinātņu maģistra grādu sabiedrības vadībā. Tur apguvu lietas, kas tagad ļoti noder ikdienā. Mana maģistra darba temats bija «Valsts sociālo pabalstu sistēmas administrēšanas uzlabošanas iespējas Latvijā». Daudz kas no mana rakstītā jau ir piepildījies, un tas nozīmē, ka mans viedoklis par sociālo apdrošināšanu un tās attīstību ir bijis pareizs.

— **Jūs esat viena no tiem jaunajiem speciālistiem, kas pēc augstskolas diploma iegūšanas atgriezās dzimtajā pusē. Vai uzskatāt, ka tas bija pareizs lēmums?**

— Preiļos ir pagājis viss mans mūžs. Atklāti sakot, plāni bija nedaudz citādi. Man liekas, studējot tikai retais savu profesionālo darbību saista ar dzimto pusi, vienmēr gribas redzēt un piedzīvot ko nebijušu. Taču, ja tu vari sevi pierādīt, piepildīt dzimtajā pusē, tas ir lieliski. Citur es nespētu just tādu gandarījumu.

Diemžēl ļoti daudz mani klases un skolas biedri Preiļos nav atgriezušies. Ja tā notiktu, pilsēta un rajons kopumā būtu ieguvēji. Reizēm domāju par to, kāpēc jau nieši nēgrib palikt Latgalē. Te taču ir tik atvērti un labsirdīgi cilvēki!.. Tiesa, te ir salīdzinoši mazas iespējas pietiekami baudīt kultūras un mākslas dzīvi, kā pieraduši studiju gados. Tē mazākas algas, te zemāks ienākumu līmenis nekā citur Latvijā. Taču esmu optimiste, jo redzu, ka dzīve iet uz priekšu. Jūtu to arī savā darbā, jo lietas, piemēram, sociālajā sfērā pamazām sakārtojas.

— **Visu laiku runājat tikai par darbu. Vai brīvais laiks jums arī ir?**

— Ja visu dienu esi bijis cilvēkos, brīvdienās sabiedrībā būt nemaz nēgribas. Tad es kopā ar meitu Laini dodos uz lauku mājām pie Eikša ezera, kur kādreiz dzīvoja mana vecmamma. Vasarās tā ir labākā vieta pasaulē.

JAUNRADE

Balva mākslas projektā

Jaunsilvas pamatskolas skolnieces MĀRAS LINDĀNES darbs atzinīgi novērtēts mākslas projektā «Gaisma». Rīgā, Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) izstāžu zālē atklāta mākslas projekta «Gaisma» izstāde. Septembra nogalē pasaules līmeņa elektrotehnikas ražotājfirma «PHILIP» izsludināja radošu darbu konkursu vispārīgātojošo skolu skolēniem par mākslinieciskajā izteiksmē radoši spilgtāko un interesantāko vizuālās mākslas darbu ar motīvu «Gaisma».

Konkursa žūrija, kuras sastāvā bija LMA rektors, profesors J. A. Osis, profesors A. Naumovs, prodekāne B. Ābele un docents H. Elers, ievēroja Preiļu rajona Jaunsilvas pamatskolas skolnieces Māras Lindānes darbu un piešķīra viņai vienu no «PHILIP LATVIA» sarūpētajām balvām.

Pateicība par paveikto projektā «Mana Latvija»

Pateicības rakstus un apbalvojumus par gada garumā veikto darbu valsts svētku priekšvakarā saņēma rajona skolu pedagogi un audzēkņi. Gatavojoties Latvijas Republikas proklamēšanas 85. gadadienai, Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs (VJIC) 2002. gada 18. novembrī uzsāka projektu «Mana Latvija», kas ietvēra pilsoniskās audzināšanas pasākumu ciklu. Tajā aktīvi iesaistījās arī rajona izglītības iestāžu skolēni un pedagogi. Par gūtajiem panākumiem piešķirti pateicības raksti. To pasniegšana notika rajona bērnu un jauniešu centrā svinīgos apstākļos pie valsts karoga, degot svecēm un pēc Valsts himnas atskaņošanas.

● Skolēnu un pedagogu grupa, kas saņēma Valsts jaunatnes iniciatīvu centra pateicības rakstus projekta «Mana Latvija» noslēgumā kopā ar rajona pašvaldības, bērnu un jauniešu centra pārstāvjiem.

Preiļu rajona izglītības iestādes aktīvi un ar panākumiem iesaistījās mūzikas konkursos. Projekta «MANA LATVIJA» ietvaros notikušajā latviešu tautas dziesmu dziedāšanas sacensībā «Lakstīgala» rajonā piedalījās astoņas skolas, bet Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits», kas tika atzīta par labāko rajona posmā, uzstājās arī sadziedāšanās pasākumā Rīgā.

Vispārīgātojošo skolu 5.-9. klašu koru konkursā «Lai skan», kā arī zēnu koru skatē uz novada konkursu tika izvirzīts Līvānu ģimnāzijas 5.-9. klašu koris un Preiļu 1. pamatskolas zēnu koris.

23 ansambļi un septiņi solisti piedalījās rajona muzikālajā konkursā «Do – re – mi». Jaunākajā

grupā līdz 5. klasei pirmo vietu izcīnīja Vārkavas vidusskolas vokālais tercets, bet pirmo vietu otrajā vecuma grupā ieguva Preiļu Valsts ģimnāzijas jauktais vokālais ansamblis.

13 izglītības iestāžu audzēkņi piedalījās vizuālās un lietišķās mākslas konkursā «Lidojums». Skolēnu labākie darbi pēc tam bija skatāmi reģiona izstādē Daugavpīlī un valsts mēroga skatē Rīgā.

Skatuves runas konkurss «Zvirbulis» pulcināja dalībniekus no 25 skolām. Preiļos šogad notika arī reģiona konkurss. Starp pieciem skolēniem, kas tika atzīti par

labākajiem, lai Latgali pārstāvētu Rīgā, trīs bija Preiļu rajona daiļlīdētāji. Valsts mērogā Zane Karpenko no Līvānu 1. vidusskolas un Raitis Stuburs no Vārkavas pamatskolas tika izvirzīti starp 15 labākajiem konkursa finalistiem. Raitis Stuburs piedalījās arī VJIC pasākumu cikla «Mana Latvija» noslēguma koncertā 18. novembrī Latvijas Nacionālajā operā.

Rajona skolēni piedalījās vairākos radošajos projektos. Ritmikas, aerobikas un klasiskās dejas pasākums «Dejas brīnums» rajonā pulcēja astoņus kolektīvus, bet mūsdienu deju konkurss «Jaunā, straujā paauzde» — 11 kolektīvus.

Lai rosinātu jauniešus iesaistīties savas dzimtas, skolas vēstures, tradīciju vērtību izzināšanā un pētniecībā, tika organizēts novadpētniecības konkurss «Es, mana ģimene, skola un novads», kura ietvaros notika skolu muzeju skate. Tajā piedalījās piecas izglītības iestādes. Uz šī konkursa noslēguma sarīkojumu, kas 15. novembrī notiks Latvijas Kara muzejā, no Preiļu rajona uzaicināti muzeju vadītāji no Līvānu 2. vidusskolas – Valentīna Ivanova, no Riebiņu vidusskolas – Ināra Krusta un no Pelēču pamatskolas – Marija Zimele, kā arī muzeju gidi.

Ceļojumu un pārgājienu aprak-

stu konkursā «Iepazīsti Latviju un pasauli» šogad piedalās 20 skolas. Pavisam iesniegti 56 apraksti. Noteikti desmit labākie apraksti, kas piedalīsies valsts konkursā. Tos sagatavojuši Aizkalnes pamatskolas 3., 4. un 7. klases skolēni, Priekuļu pamatskolas 7., Vārkavas pamatskolas 3., Pelēču pamatskolas 5., Riebiņu vidusskolas 2.a, 2.b, Rušonas pamatskolas 8. un 9., Galēnu pamatskolas 8., Jersikas pamatskolas 2. klases, kā arī Līvānu 2. vidusskolas dzimtenes mācības pulciņš.

Projekta «Mana Latvija» ietvaros notika arī vides izglītības konkurss «Mana izziņas taka». Vērtēšanas grupa iepazinās ar pieciem skolu izstrādātajiem maršrutiem un izveidotajām izziņas takām. Valsts konkursam izvirzīta Aglonas vidusskolas dabas taka «Ciriša ezers». Darbs veikts skolotāju Līdijas Šatilovas un Intas Rečas vadībā.

Pateicības rakstus par aktīvu līdzdalību pilsoniskās audzināšanas projekta «Mana Latvija» pasākumu ciklos visa gada garumā saņēma skolu kolektīvi un pedagogi, rajona skolēnu domes locekļi. Tie piešķirti arī rajona pašvaldību vadītājiem, ar kuru atbalstu skolas varēja piedalīties projektā. Pateicības rakstu pasniegšana pašvaldību vadītājiem paredzēta rajona padomes sēdē.

Projekta noslēguma sarīkojuma dalībniekus sveica rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas ansamblis un uzvarētājs skatuves runas konkursā Raitis Stuburs.

Iepazīstot savu dzimto pusi

Latvija, Latgale, rajons, pagasts skolēnu acīm, tā varētu teikt par aprakstiem, ar kuriem rajona skolas piedalās konkursā izstādē «Iepazīsti Latviju un pasauli». Vietas sadalītas, labākie darbi tiks nosūtīti konkursa nākamajam posmam, bet vēl joprojām rajona bērnu un jauniešu centrā šie darbi aplūkojami un izlasāmi. To gatavošanā skolēni ieguldījuši radošu fantāziju. Tas attiecas ne tikai uz saturu, bet arī uz noformējumu. Piemēram, ir tapis apraksts, kura materiāli izvietoti uz «buru laivas» (Līvānu 1. vidusskola). Tā «peld» pa zilu straumi līdzās oranžiem vēžiem. Ir apraksts – senlaicīga «lāde», zem kuras vāka slēpjas apdeguši raksti (Sīļukalna pamatskola). Citi apraksti kā baravikas rāpjas pāri liela groza malām, vai arī satupušies uz koka zariem. Cik klašu, tik fantāziju. Tomēr konkursam ir savas stingri noteiktas prasības, un viens otrs no skaisti noformētajiem darbiem tā arī paliks mājās, bet skatē Rīgā nonāks tie, kuri atbilst visiem kritērijiem. Šoreiz – dažas skolēnu atziņas un secinājumi no ekskursijās un pārgājienu redzētā.

No Galēnu pamatskolas 8. klases ekskursijas «Rēzekne – Latgales sirds» apraksta

✓ Šis ekskursijas maršruts ir piemērots tikai vecāko klašu skolēniem, jo te ir nepieciešamas arī zināšanas, lai spētu izprast visus rūpnīcās notiekošos procesus.

Gadalaikam nav nozīmes, bet jāatceras, lai redzētu, kā cep baltmaizi un rupjmaizi, ir jāizvēlas ekskursijai pēcpusdienu. Visumā maršruts prasa pacietību.

✓ Man vispār pirmā dzirdēšana bija, ka Latvijā ir elektroinstrumentu rūpnīca. Interesenti bija uzzināt par elektroinstrumentu gatavošanas tehnoloģijām, par iekārtām un cilvēkiem, kas te strādā. Biju izbrīnīts, ka vajag tik daudz inženieru pie darbgaldiem, ka ne jau visur var strādāt parasts cilvēks, ka visas mašīnas, kas tur bija, spēj radīt cilvēka prāts un rokas.

✓ Maiznīcā pārsteidza tas, ka maizi necep ar raugu, un ka visu te dara kompjūteri. Cilvēks tikai pagaršo, nospiež podziņu un palaiž apregātus, lai tie maisa, rau-

dzē, ielej, cep, dzesē un iepako.

✓ Vispār labi, ka aizbraucu ekskursijā un nenosēdēju mājās pie televizora.

No Rušonas pamatskolas 9. klases pārgājiena «Aglona – tūrisma novads» apraksta

✓ Cik pie mums ir skaistas, interesantas, vēsturiski bagātas vietas! Uz šejieni brauc tūkstošiem cilvēku no visām pasaules malām, lai redzētu, lai stiprinātos, lai pateiktos Dievam.

✓ Tē dzīvo čakli, darbīgi, radoši, par nākotni domājoši cilvēki. Pricējamies par daudzo māju saukotību, apstrādātajiem laukiem. Mēs lepojamies ar savu novadnieku Aloizu Visvaldi Blonski. Viens nosaukums – policijas ģenerālis — izsaka daudz. Cilvēka godīguma un varonības pilns mūžs. Mēs taču arī varam savu dzīvi vadīt tā, ka katra diena ir kā mazs varondarbs mācībās, darbā, sadzīvē.

✓ Ieteicam iziet dabas taku «Ciriša ezers», jo tā izveidota speciālistu vadībā. Tā palīdz vērgāk ielūkoties dabas neatkarotajama-

● Sīļukalna pamatskolas skolēnu sagatavotā lāde slēpj brīnumus, kas atklāti ekskursijās un pārgājienu.

jā skaistumā, kas ir mums visapkārt.

✓ Mēs priecājamies, ka Velncēra izcelsmi, ūdens sastāvu, augu valsti pēta zinātnieki. Daudzi nezināmie tiks atšifrēti: kāpēc Velna, kāpēc tāda krāsa ūdenim, kāpēc te zivis nedzīvo, kāpēc,

kāpēc...

✓ Mēs priecājamies, ka protam pašī organizēt savu atpūtu, ka spējam sagatavoties ceļam, būt draudzīgi un izpalīdzīgi, saprasties savā starpā, dalīties ar to, kas mums ir, ka piemīt prasme iztikt ar mazumiņu.

Pieprasa tirgot tīru produkciju

Ministru kabinets noteica obligātās standarta prasības 33 veidu svaigiem augļiem un dārzeņiem atbilstoši Eiropas Savienības regulām. Noteikumi attiecas uz Latvijā ražotiem, kā arī no Latvijas izvedamiem un Latvijā ievēdamiem produktiem.

Pēc kvalitātes standartu prasībām nav pieļaujama, piemēram, meloņu, arbūzu, salātu pusīšu, kā arī galviņkāpostu ceturtdaļu vai pusgalviņu tirdzniecība. Sagrieztus augļus vai dārzeņus patērētājam drīkst piedāvāt iesaiņotus.

Noteikumos paredzēts izņēmums, kas attiecināms uz zemniekiem. Viņiem būs iespēja tirgot izaudzēto produkciju neiesaiņotu, nemarkētu un nesašķirotu, tomēr tai jābūt nebojātai, dabiski tīrai, gandrīz bez kaitēkļiem vai to bojājumiem, bez lieka virsmas mitruma, saudzīgi novāktai, bez svešas smaržas, pietiekami attīstītai un gatavai, bez slimībām.

Noteikumi stāsies spēkā 2004. gada 1. janvārī.

LAUKSAIMNIEKIEM

Zemnieki salīdzina savas un poļu cūkkopju iespējas

Pirmais iespaids, ko Latgales zemnieki guva, 24. oktobrī ierodoties Polijā, — sākusies ziema. Mīnus septiņi grādi un vismaz desmit centimetrus bieza sniega kārtā nepavisam nelīdzinājās tobrīd pavisam maigajiem Latgales klimatiskajiem apstākļiem. Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centra organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā uz Poliju devās arī vairāki Preiļu rajona zemnieki, kuri nodarbojas ar cūkkopību, — Vārkavas novada Rožkalnu pagasta zemnieku saimniecības «Nautrāni» īpašnieks Ilgvars Cauna, Pelēču pagasta zemnieku saimniecības «Kurmi» īpašnieks Jāzeps Zarāns un Vārkavas pagasta zemnieks Mindaugs Bitīns. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja lopkopības speciāliste Zita Briška, zemnieki viesojās Suvalku pilsētā un netālu no tās dzīvojošā zemnieka Mareka Djuševska 1500 hektārus lielajā saimniecībā, kur galvenais ražošanas virziens ir cūkkopība.

Latvijas zemniekiem bija dota iespēja iepazīties arī ar Polijas tirgiem. Secinājumi bija iepriecinoši, jo, piemēram, Preiļu tirgū, tirgojot cūkgaļu, sanitārās prasības ir tikpat augstas vai pat augstākas nekā Polijā. Braucot pa Poliju, pārliecinājāmies, ka tur tomēr ir liela atšķirība — tiek apstrādāta visa zeme, arī nelielās saimniecībās jūtama dzīvība un attīstība. Nav pamestības, kāda manāma daudzviet Latgalē, teica Z. Briška. Tas izskaidrojams ar lielāku valsts labvēlību attiecībā pret zemniekiem un lielāku atbalstu, piemēram, no banku puses, jo

par zemnieku ņemtajiem kredītiem jāmaksā ievērojami mazāki kredītprocenti nekā tas ir Latvijā.

Pēdējā laikā Polijā liela uzmanība tiek veltīta mūsdienu prasībām atbilstošu kūtmēslu krātuvju būvēšanai, kūtmēslu uzglabāšanai. Ja šāda krātuve tiek celta atbilstoši ES standartiem, pēc celtniecības beigām aptuveni 85% tās vērtības valsts atmaksā zemniekam. Tas dod iespēju strādāt ar perspektīvu un iesaistīties arvien jaunus projektos. Poļu zemnieki ļoti aktīvi iesaistās dažādās programmās un intensīvi izmanto ES programmu iespējas.

Mareka Djuševska zemnieku saimniecībā bija iespēja aplūkot, kā pamazām attīstās un pilnveidojas cūkkopības nozare. Polijā ir raksturīgi tas, ka fermu aprīkojums ir divas līdz trīs reizes lētāks nekā Latvijā, jo pašlaik spēcīgi attīstīta ir mašīnbūvniecība un iekārtu ražošana. Lauksaimniecībā tiek izmantoti ģenētikas atklājumi, izstrādāta pat valsts programma, kuras īstenošana tiek stingri kontrolēta. Īpaša uzmanība tiek veltīta sivēnmāšu veterinārajai aprūpei, lai iegūtu veselīgus un dzīvotspējīgus sivēnus.

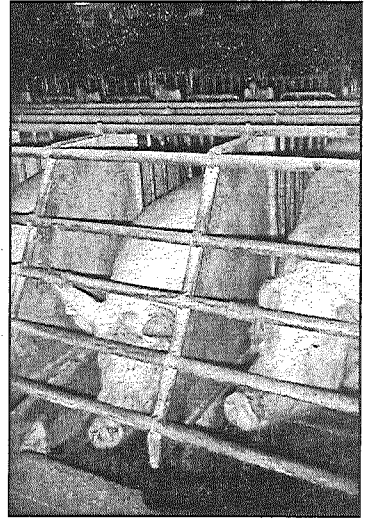
Zemnieki aplūkoja arī fermu, kurā tiek turētas 700 sivēnmātes un gadā izaudzēti aptuveni 20 000 nobarojamo cūku. Fermā, kas būvēta pirms vairākiem gadu desmitiem, varēja redzēt, kā nozare attīstījies pēdējā laikā — no koka aizgaldiem, kādos sivēnmātes tiek turētas arī pie mums, līdz modernām novietnēm ar pilnīgu darbu mehanizāciju, keramikas flizītēm izklātām telpām, kur kopēji tikai seko līdzī tehnikai.

● Latvijas zemnieku delegācija Suvalku pilsētā, kur iepazīs ar poļu zemnieku lauksaimniecības konsultāciju centra darbu.

● Poļu zemnieks Mareks Djuševskis savas fermas pagalmā, kur pie vecās cūku novietnes ierīkotas modernas barības tvertnes, par kurām ēdiens nonāk cūku aizgaldā.

● Polijas zemnieku saimniecībā arvien vairāk priekšroka tiek dota angļu šķirnes cūkām, kurām ir daudz vairāk liesās gaļas.

Lauksaimnieki vērtē valdības pirmo darba gadu Sakņaugi un dārzeņi cūku ēdienkartē

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) dalīborganizāciju pārstāvji nevienu nozīmīgi vērtē Einara Repšes vadītās valdības pirmā darba gada laikā veiktos pasākumus lauksaimniecības sektorā.

Lauksaimniecības nozaru pārstāvjiem valdības darba gada laikā pastāvēja bažas, ka tā ir veikusi darbību, balstoties uz vairāk jautājumiem nekā atbildēm. Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes priekšsēdētājs Valdis Dzenis izsaka cerību, ka «valdībai gada laikā, ir radusies lielāka izpratne par lauksaimniecību, tās problēmām, veidiem, kā tās risināt, un nākotnē varam sagaidīt precīzāku, pārdomātāku un laicīgāku rīcību, nekā tā bijusi līdz šim».

Valdība ir mācījusies lēni un diemžēl par kļūdām maksājusi dārgi, uzskata Latvijas Lauku atbalsta asociācijas stratēģiskās padomes priekšsēdētājs Andris Actiņš. Valdības pirmais darba gads lauksaimniekiem ir bijis smags visās nozarēs, jo gada laikā ir pārdzīvotas vairākas krīzes: pavasarī ar nozīmīgām problēmām saskā-

rās piena, liellopu, cūkgaļas un cukura nozares; augusta beigās lietavās smagi cieta lauku sektors, īpaši saimniecības Vidzemē un Latgalē. Lauksaimniecības statusabiedrību asociācijas valdes priekšsēdētājs Jūlijs Beļavnieks kā pozitīvo valdības darbā norāda, ka tā centusies finansiāli palīdzēt cietušajām saimniecībām. Ar novēlošanos pavasarī no valsts subsidijām aizņemta nauda ir atdota un lietavās cietušajām saimniecībām zaudējumu daļējas kompensācijas tiek rastas.

Zemnieku saeimas valdes priekšsēdētāja Maira Dzelzkalēja uzskata, ka valdības darbs nav nepārprotami pozitīvi vērtējams: «Pagājis gads un lauksaimniekos nav radusies sapratne par valdības veikto politiku. Teikts viens, bet darbi ir bijuši pilnīgi pretēji.»

Gada laikā saasinājusies konkurence vietējā tirgū, gan ar leģāliem, gan nelegāliem pārņēmējiem tirgū ienākot kaimiņvalstu ražotājiem. LOSP priekšsēdētāja vietniece Ligita Silāraupa: «Valdībai darbs gāja kā pa celmiem, taču valsts mērogā lietas ir attīstījušas uz labo pusi. Neskatoties uz to, jāatzīst, ka lauksaimniekiem

situācija nav uzlabojusies nedz kopumā, nedz atsevišķos sektoros, piemēram, liellopu gaļas audzētājiem cenas ir tikai samazinājušas, saglabājusies kontrabanda.»

Zemnieki valdības darba laikā gatavojās nākamā gada pavasarī gaidāmajai iestājai Eiropas Savienībā (ES). Ražotājiem gada laikā nav radusies pārliecība, ka nākamajā gadā būs pietiekami apjomā valsts budžeta līdzekļi Eiropas Savienības pasākumu līdzfinansēšanai, priekšfinansēšanai un nākamā gada valsts subsidijām, iztrūkst atbalsta saņemšanas kritēriji, tādējādi saimniecībās nav zināms, kam gatavoties. Pastāv bažas, ka pārāk lēni noticis darbs pie vienotā programmdokumenta, lauku attīstības plāna, Eiropas Savienības tirgus regulācijas mehānismu izstrādes un lauksaimniecības normatīvo aktu sakārtošanas. Lauksaimnieki uzskata, ka intensīvākais darbs valdību sagaida nākamgad, lai Latvijas ražotājiem tiktu radīti atbilstoši apstākļi Eiropas Savienības sniegto iespēju izmantošanai.

R. Sīle,

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes sekretariāta vadītāja

Kartupeļus un sakņaugus pārsvarā izēdina cūkām. Šie augi satur daudz ūdens, bet maz olbaltumvielu, tāpēc sivēniem šādu barību lielā daudzumā nedod. Labāk tā noder sivēnmātēm un mobarojamām cūkām, jo palēnina produkciju.

Kartupeļus parasti izēdina vārtus vai sutinātus, jo nevārti var saturēt indīgas vielas — salonīnu, it īpaši tie, kas saules gaismas ietekmē kļuvuši zaļi. Nevārti kartupeļi ir sliktāk sagremojami un izmantojami, arī garša nav tik laba.

Dienā dzīvniekam izēdina 4–8 kg kartupeļu, kas var sastādīt 40–50% barības devas. Nobarošanas beigās kartupeļus izēdina mazliet mazāk, jo tad gaļas un speķa kvalitāte ir labāka.

Burkāni satur daudz karotīna, pietiekami B un C vitamīna, turpretī bietēs karotīna nav, arī vitamīnu ir maz. Nevārtus, sasmalcinātus burkānus izēdina kā vit-

amīnu avotu grūsnām un zīdītājām sivēnmātēm līdz 8 kg dienā, var dot arī nobarojamām cūkām.

Bietes, parasti nevārtas, cūkām dod retāk. Ja bietes tomēr vāra, ūdeni arī nevajag liek laukā, jo tajā ir daudz cukura.

Ķirbji pēc sava sastāva un barības nozīmīguma ir tuvi sakņaugiem. Tos sasmalcinātus kopā ar sēklām izēdina rudens pusē, jo sēklas ir labs līdzeklis pret cērēm. Pieaugušai cūkai var dot līdz 8 kg ķirbju dienā. Ķirbji ir pat vērtīgāki nekā runkuļi, satur 0,8–1,1% sagremojamā proteīna, 15–18% sausas. Viens kilograms ķirbju satur 8–10 mg karotīna.

Sekmīgi ražot cūkgaļu nav iespējams bez graudiem, kuru sastāvā jābūt daļai tauriņziežu — zirņu, vīķu, pupu.

(Izmantota J. Uzuleņa grāmata «Rūpes par mājdzīvniekiem gada garumā»)

Silajāņu pagastā

■ **IZSKATA IESNIEGUMUS PAR GARANTĒTO IZTIKAS MINIMUMU.** Pašvaldības deputāti izskatījuši divas iesniegtās deklarācijas par garantētā minimālā iztikas minimuma piešķiršanu trūcīgām ģimenēm. Abos gadījumos uz vienu cilvēku naudas ienākumi ir tikai 13 lati, vecāki ir bezdarbnieki. Ar šiem iedzīvotājiem tiks slēgti līdzdarbības līgumi un personām četras stundas dienā būs jāstrādā pašvaldības labā.

■ **ATMAKSĀ SLIMNĪCAS IZDEVUMUS.** Kārtējo reizi izskatīti un atbalstīti astoņu pagasta iedzīvotāju lūgumi daļēji segt uzturēšanās izdevumus slimnīcā. Katra persona saņems desmit latus.

■ **LEMJ PAR ZEMES PIEŠĶIRŠANU.** Pēdējā laikā pašvaldība arvien biežāk saņem iesniegumus par valsts zemes brīvo platību piešķiršanu lietošanā. Pēdējā mēneša laikā saņemti trīs tādi iesniegumi par zemes piešķiršanu Silajāņu pagastā 10, 15 un 20 hektāru platībā. Kā informēja pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova, zemi vēlas citu rajonu iedzīvotāji. Pagasta padome pagaidām nepieņēma konkrētu lēmumu par zemes piešķiršanu, jo atbilstoši likumam mēneša laikā uz šīm platībām vēl var pieteikties citi pretendenti. M. Trifanova atzina, ka pagastā neizmantotas palikušas tikai tās platības, kas atrodas purvainās un aizaugušās vietās.

■ **IESAKA MĀCĪTIES SILAJĀŅU PAMATSKOLĀ.** Pagasta deputāti bija saņēmuši lūgumu vairākiem pašvaldības skolēniem, kuri mācās Riebiņu vidusskolas pamatskolas klasēs, atmaksāt autobusa biļešu izdevumus. Nolemts, ka finansējuma trūkuma dēļ šos lūgumus nebūs iespējams apmierināt. Pagasts autobusu biļetes atmaksā tikai vidusskolēniem, jo savas vidusskolas pašvaldības teritorijā nav. Audzēkņiem ieteikts mācīties Silajāņu pamatskolā, kur pašvaldība atmaksā visus ceļa izdevumus.

■ **PIERAKSTĀS RINDĀ UZ SABIEDRISKAJIEM DARBIEM.** Divi pagasta iedzīvotāji jau pierakstījušies rindā uz pagaidu algotajiem sabiedriskajiem darbiem, kas būs veikami nākamgad. Decembra beigās visi, kas vēlas nākamgad piedalīties sabiedriskajos darbos, vilks lozes, lai noskaidrotu, kurā mēnesī nākamgad varēs strādāt.

■ **VĒLAS APMEŽOT ZEMI.** Padomes sēdē deputāti nolēmuši dot atļauju kādam zemes īpašniekam veikt viņa īpašumā atrodošos platību apmežošanu. Persona, kas vēlas stādīt mežu, gatavojas rakstīt projektu, lai varētu pretendēt uz valsts subsīdijām. Pašvaldības vadītāja atzina, ka mežu stādīšana pagasta kļūst arvien populārāka. Pirms pāris gadiem bērzus 50 hektārus lielā iepirkta platībā iestādījis kāds rīdzinieks. Kociņi ir labi izeauguši, topošā plašā bērzu birzs tiek labi kopta.

■ **NORĪKO SPECIĀLISTU.** Pagasta padomes sēdē akceptēts rīkojums par atbildīgā speciālista norīkošanu darbam ar tiem pašvaldības teritorijā dzīvojošajiem jauniešiem, kuri nekur nemācās un nestrādā. Ar šiem jauniešiem turpmāk strādās pagasta padomes deputāte, Silajāņu pamatskolas skolotāja Olīta Vulāne. Lai gan pagastā tādu jauniešu, kuri nekur nemācās un nestrādā, nav daudz, tomēr viņu dikdienīgais dzīves veids sagādā daudz problēmu.

■ **BĒRNI INVALIDI PIEDALĪSIES ZIEMASSVĒTKU AKTIVITĀTĒS PREIĻOS.** Deputāti izskatīja Latvijas organizācijas «Glābiet bērnus» rajona nodaļas koordinatores Elmas Aksjonovas piedāvājumu un nolēma, ka dos iespēju trim pašvaldības bērniem invalīdiem piedalīties «Glābiet bērnus» rīkotajās Ziemassvētku aktivitātēs Preiļos no 14. līdz 21. decembrim. Bērni, kuru vidū ir gan sākumskolas audzēkņi, gan mazulis, kurš skolā vēl neiet, varēs līdzdarboties dažādos pasākumos Preiļu kultūras namā.

■ **GATAVOJAS VALSTS JUBILEJAS SARĪKOJUMAM.** Latvijas Republikas proklamēšanas 85. gadadienu pašvaldības iedzīvotāji atzīmēs 18. novembrī, kad tiek plānota tematiska pēcpusdiņa. Svētkiem gatavojas arī Silajāņu pamatskolas audzēkņi, kuri sniegs koncertu.

■ **BRAUKS UN SVINĪBĀM.** Padomes sēdē deputāti nolēmuši, ka atmaksās autobusa biļetes diviem pašvaldības iedzīvotājiem asins donoriem, kuri dosies uz Sarkanā Krusta rajona organizācijas rīkoto jubilejas sarīkojumu Preiļos. Uz Latvijas Tautas frontes atceres sarīkojumu 11. novembrī Preiļos devās Juris un Pēteris Sparāni. Viņus turp aizvīzināja ar pašvaldības transportu, tā izrādot cieņu pret tēva un dēla Sparānu ieguldījumu valsts neatkarības atjaunošanas cīņās.

INFORMĀCIJA

Latvijai vēl ir seši mēneši labot neizdarības

Eiropas Komisija publicēja pēdējo monitoringa ziņojumu par jaunajām dalībvalstīm, tajā skaitā arī par Latviju. Kā skaidro Eiropas Savienības (ES) paplašināšanās komisārs Ginters Ferhoigens, visām topošajām dalībvalstīm līdz iestāšanās brīdim nākamā gada 1. maijā vēl jāatrisina 39 nopietnas problēmas.

Latvijai galvenā kritika izteikta par:

- ✓ muitas informācijas sistēmu saslēgšanu ar ES,
- ✓ pievienotās vērtības nodokļa administrēšanu un informācijas apmaiņu,
- ✓ ar izglītības dokumentu atzišanu saistīto likumu sakārtošanu un
- ✓ dzīvnieku izcelsmes atkritumu iznīcināšanu.

Monitoringa ziņojuma ieteikumi Latvijai

Tiesas

- steidzami jāpārrina tiesu varas reforma
- nekavējoties jāpieņem kriminālprocesa likums
- pēc algu palielināšanas jāturpina tiesnešu stāvokļa uzlabošana, jāpastiprina atklātība tiesnešu nozīmēšanā un viņu profesionālā attīstība
- Administratīvās iespējas
- tiek uzskatīts, ka pēdējie likumu labojumi, kas paredz lielāku civildienesta vadības

koncentrāciju valdības centrā, ar politiski subjektīvām rīcībām var iespaidot joprojām vāro civildienesta struktūras rāmi

■ vajadzīga lielāka apņēmība ierēdņu algu palielināšanā, nepietiek tikai ar to celšanu atsevišķos sektoros

Pretkorupcijas pasākumi
■ neraugoties uz būtisku KNAB spēju palielināšanu, birojs joprojām ir pārāk nevarīgs (dažās jomās trūkst profesionālisma, saspringts budžets, pārslodze un lielas cerības no sabiedrības puses)

■ jāuzlabo likumdošana, nostiprinot juridisko personu atbildību

■ jāuzlabo sadarbība ar institūcijām (Valsts policija, finanšu policija, VID, Valsts kontrole, ģenerālprokuratūra)

Brīva personu kustība

■ steidzami jāsakārto likumdošana profesionālo kvalifikāciju savstarpējai atzīšanai āršiem, zobārstiem, medicīnas māsām, vecmātēm, veterinārārstiem, farmaceutiem un arhitektiem, būtiski trūkumi ir arī likumdošanā, kas svarīga juristiem un tirdzniecības aģentiem. **Ja tas netiks izdarīts, šajā jomā Latvija nebūs spējīga funkcionēt ES sastāvā**

■ jāsakārto likumi, lai ļautu ES pilsoņiem piedalīties pašvaldību vēlēšanās un Eiropas parlamenta vēlēšanās nākamā gada jūnijā

Pakalpojumu sniegšanas brīvība

■ jāpieņem likums par

autovadītāja civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu

■ jāsakārto personas datu aizsardzības likumdošana

Muita

■ ja nekavējoties netiks pasteidzināta vienoto muitas informācijas sistēmas uzstādīšana, Latvija nevarēs izpildīt kritērijus līdzdalībai ES, un ir nopietns risks, ka ar iestāšanās brīdi Savienības muitas sistēmā būs pārrāvums. Ievērojami jāpalielina kvalificētu darbinieku skaits

Konkurences politika

■ lai gan likumdošana un struktūra ir sakārtota, vairāk uzmanības jāpievērš lietām, kurās visspēcīgāk pārkāptas konkurences normas, un jāievieš biedējošākas sankcijas

Lauksaimniecība

■ nav ieviesta videi un cilvēkiem droša dzīvnieku liķu un citu dzīvnieku izcelsmes atkritumu savākšanas un iznīcināšanas sistēma, jāuzlabo uzraudzība un kontrole – ja tās nebūs, Latvija līdz ar iestāšanās nebūs spējīga pārņemt ES likumdošanu šajā jomā

■ jāsakārto likumdošana liellopu un aitu gaļas sektorā, arī piena kvotu administrēšanai

■ jānostiprina veterinārās kontroles sistēma

■ joprojām nav pārņemti visi dzīvnieku labturības nosacījumi

Transports

■ jāpiesaista vairāk darbinieku un jāuzlabo viņu pro-

fesionalitāte, lai sagatavotos investīciju piesaistei starptautisko transporta tīklu projektos

Nodokļi

■ ir nopietnas bažas, ka PVN administrācijas un informācijas apmaiņas sistēmas līdz iestāšanās brīdim nebūs gatavas darbam, tāpēc nepieciešama steidzama rīcība

■ jālikvidē pretrunas, kas saistītas ar atbrīvotajiem maksājumiem un samazinātām PVN likmēm

■ jānostiprina un jāmodernizē VID, kur trūkst darbinieku, īpaši audita un kontroles daļās

■ jāpanāk lielāka atklātība likumos, kas skar speciālās ekonomiskās zonas un brīvostas

Reģionālā politika un strukturālie fondi

■ nav pilnībā skaidrs, kas veiks visas funkcijas fondu naudas vadībā

■ Finanšu ministrijā vēl jāizveido audita vienība

■ jāpalielina darbinieku skaits un jāpievērš lielāka uzmanība projektu sagatavošanai, lai varētu sākt izmantot naudu jau nākamā gada sākumā

Vide

■ trūkst darbinieku atkritumu apsaimniekošanas vadībā, īpaši reģionālajās vides pārvaldēs

■ jāpabeidz gaisa kvalitātes programmu izstrāde (Sagatavots saīsināti no «Diena»)

Akceptē grozījumus Civilprocesa likumā

Ministru kabineta sēdē akceptēja likumprojektu «Grozījumi Civilprocesa likumā».

Saskaņā ar Darba likuma 122. pantu darbinieks var celt tiesā prasību par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu viena mēneša laikā no uzteikuma saņemšanas dienas. Citos gadījumos, kad pārkāptas darbinieka tiesības turpināt darba tiesiskās attiecības, viņš var celt tiesā prasību par atjaunošanu darbā viena mēneša laikā no atļaušanas dienas.

Darbinieks, kurš atlaists no darba, pamatojoties uz darba devēja uzteikumu, kuru tiesa atzinusi par spēkā neesošu, ar tiesas spriedumu atjaunojams iepriekšējā darbā (Darba likuma 124. panta otrā daļa).

Civilprocesa likums nenosaka termiņus, kādos jāizska-

ta prasības pieteikumi lietās par darbinieka atjaunošanu darbā un par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu. Lietu izskatīšana tiesās ir ilgstošs process un, ja tiesa spriedumā konstatē, ka darbinieks prettiesiski atlaists no darba un atjaunojams iepriekšējā darbā, darba devējam jāizmaksā darbiniekam atlīdzība par visu darba piepildu kavējuma laiku, arī gadījumā, ja darba tiesiskās attiecības tiek izbeigtas.

Grozījumi likumā paredz, ka pirmās instances tiesā, kā arī apelācijas instancē lietās, kurās ir prasījums par atjaunošanu iepriekšējā darbā un lietās par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, tiesas sēde nosakāma ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc paskaidrojuma saņemšanas vai tā iesniegšanas termiņa notecēšanas.

Akceptē sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un prasības, kādām jāatbilst sporta speciālistam, lai iegūtu tiesības strādāt sporta jomā

Ministru kabineta sēdē akceptēja noteikumus «Sporta speciālistu sertifikācijas kārtība un prasības, kādām jāatbilst sporta speciālistam, lai iegūtu tiesības strādāt sporta jomā», kuri nosaka sporta speciālistu teorētisko zināšanu un profesionālo iemaņu pārbaudes (sertifikācijas eksāmena) un attiecīga profesionālās kvalifikācijas sertifikāta izsniegšanas kārtību, kā arī prasības, kādām jāatbilst sporta speciālistam, lai iegūtu tiesības strādāt sporta jomā.

Noteikts, ka sporta speciālistu profesionālās kvalifikācijas sertifikātu izsniedz uz pieciem gadiem.

Sertifikāciju un sertifikāta atkārtotu izsniegšanu bez sertifikācijas eksāmena kārtošanas (resertifikācija) veic Sporta speciālistu sertifikācijas komisija septiņu personu sastāvā. Komisijas nolikumu un sastāvu apstiprina izglītības un zinātnes ministrs. Lai atzītu ārvalstīs iegūtos sporta izglītības un kvalifikācijas dokumentus, komisija izvērtē to atbilstību šo noteikumu prasībām.

Sporta speciālistam, kura ārvalstīs iegūta sporta izglītība un kvalifikācija ir atzīta Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, sertifikātu izsniedz bez sertifikācijas eksāmena kārtošanas.

Noteikts, ka noteikumi stāsies spēkā 2004. gada 1. septembrī.

INFORMĀCIJA

Sakarā ar brīvdienas pārceļšanu
mainīti autobusu maršruti

Preiļu rajona padome informē, ka sakarā ar Ministru kabineta rīkojumu, kas paredz šī gada 17. novembra darbadienu pārcelt uz 15. novembri, izdarītas izmaiņas arī Preiļu rajona skolās.

Lai nodrošinātu audzēkņu nokļūšanu mācību iestādēs, autobusu kustība sestdien, 15. novembrī, visā rajona teritorijā notiks pēc darbadienas grafika, bet 17. novembrī – pēc brīvdienas grafika.

Laboratorijā veic analīzes atbilstoši
ES prasībām

Pārtikas un veterinārā dienesta Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centra Latgales reģionālās veterinārās laboratorijas Preiļu filiāle – aiz tik gara un sarežģīta nosaukuma slēpjas neliela, bet visai sabiedrībai ļoti nepieciešama iestāde, kurā tiek pārbaudīti pārtikas produkti, dzeraamais ūdens, dzīvnieku barība, kā arī veikta virsmu nomazgājumu mikrobioloģiskā testēšana. Ar laboratorijas ikdienu iepazīstināja tās vadītāja NINA BABČUKA, kura šo amatu ieņem tikai nedaudz vairāk kā mēnesi. Līdzšinējā vadītāja Janīna Daukste no 2. oktobra pārcelta darbā par Daugavpils filiāles vadītāju.

— Akreditācijas apliecība mūsu laboratorijai izsniegta jau 1999. gadā, bet pērn tā tika reakreditēta pēc jaunā standarta uz tuvākajiem pieciem gadiem. Neskatoties uz to, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs ik gadus veic ļoti ngru laboratorijas uzraudzību.

Agrāk laboratorijā tika veiktas arī ķīmiskās analīzes, bet kopš pagājušā gada 1. oktobra analīzes Preiļos vairs neveicam. Taču tas nenozīmē, ka klientiem tagad radušās problēmas. Paraugi analīzēm joprojām tiek pieņemti mūsu filiālē un divreiz nedēļā tos nosūtām uz Latgales reģionālo veterināro laboratoriju Rēzeknē, bet uz Rīgu paraugus var nosūtīt katru dienu.

Mūsu uzdevumos ietilpst analīžu veikšana pēc valsts pasūtījuma. Valsts monitoringa ietvaros paraugus ņem pārvaldes pārtikas inspektori un nogādā uz laboratoriju. Šīs analīzes tiek apmaksātas par valsts šim nolūkam iedalītajiem līdzekļiem.

Uz laboratoriju ar savām vēlmēm nāk arī individuālie klienti, piemēram, zemnieki, kuri audzē dārzeņus un kuriem pirms produkcijas nogādāšanas turgū vai kādā pārstrādes uzņēmumā nepieciešamas zināt nitrātu daudzumu pašaudzētajos dārzeņos. Ļoti plaši tiek pārbaudīti arī medus, jo cilvēki vēlas zināt, vai iegādātais produkts, teiksim, nav viltots. Arī ude-

● Pārtikas un veterinārā dienesta Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centra Latgales reģionālās veterinārās laboratorijas Preiļu filiāles vadītāja Nina Babčuka (attēlā sēž) un laboratorijas darbinieces (no kreisās) Lidija Koļesņikova, Aina Golubeva un Olga Mirska klientiem var droši apgalvot, ka visi izmeklējumi tiek veikti atbilstoši ES prasībām. Foto: M.Rukosuļevs

nim tiek izdarītas mikrobioloģiskās un ķīmiskās analīzes. Cenšamies izpildīt visas klientu vēlmēs.

Laboratorijas kolektīvs ir neliels, tikai četri darbinieki. Manos pienākumos ietilpst mikrobiolo-

ģisko analīžu veikšana, augsti kvalificēta veterinārā ārste Aina Golubeva atbild par analīžu pieņemšanu un darbu ar klientiem, laborante Olga Mirska veic paraugu uzskaiti. Pie mums strādā arī laborante sanitāre Lidija Koļesņikova, kas rūpējas par tīrību un siltumu mūsu telpās.

Pēdējo gadu laikā prasības kļūst aizvien stingrākas, tās attiecas arī uz darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu. Tā pagājušā gada jūlijā laboratorijas speciālisti nokārtoja profesionālo eksāmenu, par ko saņēma sertifikātu uz trim gadiem. Tomēr tas nenozīmē, ka trīs gadus varam nemācīties, zināšanas tiek papildinātas dažādosursos, semināros, lasot speciālo literatūru. Īpaši svarīgi tas ir pašlaik, kad Latvijā arvien straujāk ienāk prasības, kādas ir aktuālas Eiropas Savienības valstīs. Tā kā laboratorija akreditēta atbilstoši ES prasībām, mūsu darbā nekas nemainīsies, jo visi izmeklējumi tiek veikti atbilstoši Eiropas prasībām.

L.Kirillova

Jubileja vienlaikus ar valsti

Kāpo nelaimē nokļuvušiem cilvēkiem

Tuvojas Latvijas Sarkanā Krusta 85. gadadiena. Tas nodibināts 1918. gada 20. novembrī – trešajā Latvijas Valsts pastāvēšanas dienā. Sarkanais Krusts (SK) ir visas pasaules valstis aptveroša organizācija. Tās mērķis ir kalpot un palīdzēt cilvēkiem, kas nokļuvuši grūtībās vai ārkārtas situācijās, neatkarīgi no viņu tautības, reliģiskās pārliecības vai politiskās piederības.

Latvijas Sarkanais Krusts apvieno 35 rajonu komitejas ar 22 000 biedru. Izveidoti 44 veselības centri, kuros gada laikā pēc palīdzības ir griezies 44 791 cilvēks. Kopumā veiktas 36 592 darbības, 2743 cilvēkiem izsniegti bezmaksas medikamenti. Gada laikā donoru kustībai piesaistīti 30 000 cilvēku, kuru nodotās asinis sastāda apmēram 80 procentus no visām valstī nodotajām asinīm.

Gatavojas svinībām

Latvijas Sarkanā Krusta Preiļu rajona komiteja gatavojas atzīmēt organizācijas 85. dzimšanas dienu. Svinīgs sarīkojums paredzēts 22. novembrī Preiļu kultūras namā. Tajā piedalīties aicināti donori no rajona pašvaldībām, kā arī organizācijas brīvprātīgie darbinieki, palīgi un atbalstītāji.

85. gadadiena svinīgi tiks atzīmēta arī valsts mērogā. Rajona komiteja saņēmusi divus ielūgumus uz svinībām, kas paredzētas 20. novembrī un notiks Medicīnas vēstures muzejā, bet turpinājumā Melngalvju namā Rīgā.

Uz jaunām telpām

Latvijas Sarkanā Krusta Preiļu rajona komiteja savas organizācijas dzimšanas dienas priekšvakarā pārcēlusies uz jaunām telpām. Noslēgts patapinājuma līgums ar Preiļu novada domi un kopā ar organizācijas «Glābiet bērņus» rajona nodaļu Sarkanā Krusta rajona komiteja apmetusies nova-

da sociālās aprūpes centra ēkā. Ar ziedotāju atbalstu, kas dāvināja gan linoleju, gan tapetes, telpa izremontēta. Līdz šim komiteja darbojās poliklīnikas telpās.

Organizē donoru kustību, palīdz trūcīgajiem

Kā informēja Sarkanā Krusta rajona komitejas priekšsēdētāja Viktorija Upeniece, SK rajona komiteja apvieno 15 pašvaldības. Kopējais biedru skaits ir 277.

Rajona iedzīvotāji aktīvi iesaistās donoru kustībā. 2002. gadā asinis nodotas 977 reizes, šogad sešos mēnešos — 418. Pērn nodoti 527,16 litri asiņu, šogad līdz jūlijam — 222,55 litri. Pirmo reizi šogad par donoriem kļuvuši 63 cilvēki. Bez tam SK Preiļu rajona komiteja ir viena no nedaudzajām valstī, kura atradusi iespēju ikvienam no donoriem piemaksāt 1,50 latus par katru asins nodošanas reizi papildus valsts garantētajiem 3 latiem. Līdzekļus

šim nolūkam atvēl pašvaldības.

Sarkanais Krusts plašā apjomā izvērsis humānās palīdzības sniegšanu. Pērnajā gadā no Sarkanā Krusta rajona iedzīvotāji saņēmuši 8629 kilogramus apģērba – sieviešu, vīriešu un bērnu drēbes, apavus. Humānie sūtījumi sadalīti rajona pašvaldību iedzīvotājiem. Piemēram, pērn to saņēma Vārnavas novada, Rušonas, Rudzātu, Riebiņu pagasta iedzīvotāji, Aglonas internātvidusskola, Preiļu un Aglonas slimnīcas, kā arī Līvānu novads, kur izveidota atsevišķa SK komiteja. Daudzos gadījumos palīdzība sniegta dzemdību nodaļas pacientēm. Kā informēja Viktorija Upeniece, nereti šeit bērni piedzimst tādām māmām, kuras nav parūpējušas par drēbēm, turklāt mazulim. Ir rudens, bet mātē ieradusies gandrīz vai vasaras kleitā, bet jaundzimušā ietīšanai vispār nav nekā, vienu otru gadījumu atceras Viktorija Upeniece. Sarkanā Krusta sarūpētajās drēbēs nereti tiek iegērbti arī izrakstītie slimnīcas pacienti – alkoholiķi, bezpajumtnieki, kuri medicīnas iestādē nokļuvuši nožēlojamās skrandās. Bijuši gadījumi, kad pēc tuvinieku lūguma no humānās palīdzības sūtījuma izsniegtas drēbes trūcīgu mirušo apbedīšanai.

Iespēja saņemt SK sarūpēto sūtījumu ir tikai organizācijas biedriem. SK dalībnieki maksā biedra naudu – vienu latu gadā. Par mazturīgajiem samaksā pašvaldības.

Preiļu slimnīca ar SK starpniecību saņēmusi medicīniskos instrumentus, aprīkojumu, Aglonas lauku slimnīca – medikamentus.

SK brīvprātīgie darbinieki piedalījušies izglītojošosursos un semināros, apgūstot jautājumus par starptautiskajām humanitārajām tiesībām, par jauniešu iesaistīšanu organizācijas aktivitātēs.

Viktorija Upeniece papildinājusi zināšanas semināros par grammatiku un lietvedību, piedalījies SK informācijas dienās, valdes sēdēs.

SK piedalās arī labdarības pasākumu rīkošanā. Viens no tādējiem – šī gada Lieldienu sarīkojums «Dziedošā ola», kura organizēšanā un ziedojumu vākšanā SK darbojās kopā ar organizāciju «Glābiet bērņus».

Joprojām darbojas Sarkanā Krusta meklēšanas dienests. Arī ar rajona komitejas starpniecību pāris gadījumos uzietu pasaulē bez vēsts izklīdušie radnieki. Līdz 2000. gadam Sarkanais Krusts sniedza apstiprinājumus, lai ārpus Latvijas dzīvojošie cilvēki varētu bez vīzas pirkšanās divreiz gadā ierasties Latvijā uz septiņām dienām piederīgo kapu kopšanai. Tagad šo funkciju veic pašvaldības. Organizācija sniedz arī cita veida palīdzību dokumentu kārtošanā starptautiskā mērogā.

Humāno sūtījumu nogāde uz laukiem notiek ar pašvaldību sarūpēto transportu. Savukārt telpas noliktavai bez maksas piešķirusi slimnīca Preiļos, kā atlīdzību no sūtījumiem saņemot tai vajadzīgas lietas.

Popularizē darbību skolās

Sagaidot organizācijas gadadie-

nu, valsts skolām izsludināts zīmējumu konkurss «Es un humānā pasaule». Lai ar SK darbību plašāk iepazīstinātu skolu jaunatni, organizēts konkurss, kura vairākās kārtās jāsniedz atbildes uz jautājumiem. Šajā konkursā iesaistījušās vairākas rajona skolas. Rušonas pamatskolā notiek vietējais konkurss «Es un humānā pasaule», kurā piedalās visi 1.-9. klases skolēni.

Aktuāls kļūst bēgļu jautājums

Pēdējos gados SK organizācija iegūst vēl lielāku popularitāti. Pamazām palielinās tās biedru skaits. Trūcīgie iedzīvotāji pārliecinājušies, ka ar tās palīdzību var saņemt humāno palīdzību. Sarkanais Krusts sadarbojas ar starptautiskām organizācijām. Īpaši tagad, tuvojoties Ziemassvētkiem, rajona pašvaldību vadītāji pastiprināti interesējas par iespējām sniegt palīdzību saviem iedzīvotājiem.

Taču notikumi pasaulē organizācijai izvirza jaunus uzdevumus. SK darbinieki tiek sagatavoti darbam ar bēgļiem, kas saistībā ar iestāšanos ES varētu ierasties arī Latvijā. Pirms vairākiem gadiem piedzīvots notikums, kad bēgļi bija tikuši pāri austrumu robežai, viņi atteicās sarunāties ar jebkādās citas instances pārstāvjiem, izņemot Sarkanā Krusta darbiniekus, kuri pie viņiem ieradās visā pasaulē pazīstamajā tērpā ar organizācijas zīmotnēm.

L.Rancāne

Jāpotējas pret difteriju

Rīgā 23. septembrī tika reģistrēts saslimšanas gadījums ar difteriju 5 gadus vecam zēnam. Tajā pašā dienā zēns tika ievietots Bērnu klīniskajā slimnīcā, taču neraugoties uz intensīvo ārstēšanu stacionārā, zēna stāvoklis pasliktinājās un 30. septembrī reanimācijas nodaļā zēns nomira. Bērns nebija vakcinēts pret difteriju.

Kopumā Latvijā kopš difterijas epidēmijas sākuma 1993. gadā, tika reģistrēti 1350 saslimšanas gadījumi ar difteriju, t.sk. 428 saslimšanas gadījumi bērniem, kas ir trešdaļa no visiem gadījumiem. No 1993. gada līdz 2002. gadam no difterijas miruši 99 cilvēki. Šī zēna nāves gadījums ir 100 šajā bēdīgajā statistikā.

Neraugoties uz ievērojamu difterijas epidemioloģiskās situācijas uzlabošanu 2003. gadā, difterijas problēma Latvijā joprojām aktuāla. Šogad 8 mēnešos tika reģistrēti 17 saslimšanas gadījumi (2002. gada analogiskā periodā reģistrēti 38 saslimšanas gadījumi).

SVA epidemioloģiskās uzraudzības dati liecina, ka difterijas baktērija turpina izplatīties veselo cilvēku vidū, kad difterijas izraisītājs nokļūst neimūnā (nevakcinētā vai nerekcinētā) cilvēka organismā, tas izraisa saslimšanu, kuras smaguma pakāpe ir atkarīga no antivielu daudzuma organismā, kas palikušas no agrīnās vakcinācijas, no vieglām formām līdz pat nāves iznākumam.

Difterija ir smaga infekcijas slimība, kas izplatās gaisa pilieni ceļā un saskares ceļā. Slimība raksturojas ar mērenu drudzi, sāpēm kaklā, ar vai bez aplūkiem uz mandeļiem, rīkles, balsenes un var radīt arī toksisku iedarbību uz sirds — asinsvadu, nervu sistēmu ar nieru un citu orgānu smagiem bojājumiem, kas beidzas ar pacienta nāvi.

Visefektīvākais veids, kā pasargāt sevi no saslimšanas ar difteriju, ir vakcinēties. Bērni ir vakcinējami atbilstoši Imunizācijas valsts programmas vakcinācijas kalendāram 3, 4, 5, 6 un 18 mēnešu vecumā un 7 un 14 gadu vecumā, tālāk saņemot revakcināciju (imunitāti pastiprinošas injekcijas) ik pēc 10 gadiem.

Nevakcinētiem pieaugušajiem ir jāsaņem pamatimunizācijas kurss — 3 potes, vakcinētajiem pieaugušajiem revakcinācija veicama ik pēc 10 gadiem.

SVA aicina iedzīvotājus apzināties risku saslimt ar difteriju nevakcinēto un nerekcinēto vidū un aicina veikt vakcināciju pret šo bīstamo slimību. Vakcinēties var pie saviem ģimenes ārstiem, potēšanas kabinetos poliklinikā.

Latvijā vakcinācija pret difteriju gan pieaugušajiem gan bērniem ir par brīvu.

D. Pliča,
epidemioloģe

VESELĪBA

14. NOVEMBRIĒ – PASAULES DIABĒTA DIENA

Diabēta izplatība Eiropā strauji palielinās

Diabēts ir hroniska slimība, ko raksturo virs normas paaugstināts glikozes līmenis asinīs. To ārstē ar insulīna injekcijām vai medikamentiem glikozes līmeņa pazemināšanai.

Pašlaik visā pasaulē ir vairāk nekā 170 miljoni diabēta pacientu. Saskaņā ar Pasaules veselības organizācijas prognozēm, šis skaits 2025. gadā pieaugs līdz 300 miljoniem. Tik straujš process notiek galvenokārt iedzīvotāju novecošanas, urbanizācijas, neveselīgas ēšanas paradumu un neaktīva dzīvesveida dēļ. Prognozē, ka 2025. gadā diabēta izplatība Eiropas valstīs palielināsies par 50%. Tas nozīmē, ka arī Latvijā diabēta pacientu skaits varētu sasniegt 45 000 cilvēku.

Speciālisti leš, ka vismaz 50% pacientu nemaz nezina, ka slimo ar diabētu, dažās valstīs šis skaits varētu sasniegt pat 80%.

Šokējošie skaitļi un fakti

Ir divas galvenās diabēta formas. **Pirmā tipa** diabēts visbiežāk attīstās bērniem un jauniešiem. Ar to slimo aptuveni 5 - 10% no visiem diabēta slimniekiem. **Otrā tipa** diabēts sastopams galvenokārt pieaugušajiem. Ar to

slimo apmēram 90 - 95% visu diabēta pacientu.

Ja diabētu neārstē, tas var izraisīt nopietnus vēlinos diabēta sarežģījumus:

- ✓ diabēts ir galvenais akūluma un redzes pasliktināšanās cēlonis attīstītajās valstīs;
- ✓ diabēts izraisa nervu un asinsvadu bojājumus, ir visbiežākais netraumatisku kāju amputāciju cēlonis. Diabēta pacientiem 15 - 40 reizes biežāk ir nepieciešama kāju amputācija;

- ✓ diabēta pacientiem ir 2 - 4 reizes lielāks kardiovaskulāro slimību (koronārās sirds slimības un insulta) risks nekā cilvēkiem bez diabēta;

- ✓ apmēra 40% diabēta pacientiem ar pirmā tipa diabētu attīstās nopietni nieru bojājumi;

- ✓ diabēta vēlinie sarežģījumi veselības aizsardzības sistēmai izmaksā dārgi. Pierādīts, ka 5 - 10% no nacionālā veselības budžeta izlieto diabēta pacientu ārstēšanai.

Diabēta dēļ var zaudēt acu gaismu

Neproliferatīvā diabētiskā retinopātija ir izplatītākā diabēta izraisītā acs asinsvadu bojājuma forma. No visiem retinopātijas gadījumiem apmēram 80% ir neproliferatīvā diabētiskā retinopātija.

Lai gan tā reti ir cēlonis pilnīgam aklumam, 5 - 20% no visiem diabēta pacientiem kļūst akli piecu gadu laikā. Diabētiskās retinopātijas dēļ visā pasaulē redzi zaudējuši 2,5 miljoni cilvēku.

Apmēram 2% no visiem diabēta pacientiem, kuri slimo jau 15 gadus, kļūst akli, bet apmēram 10% attīstās nopietni redzes bojājumi. Vienam no katriem pieciem pacientiem, kuri slimo ar otrā tipa diabētu, šis kaites konstatēšanas brīdī jau attīstījusies diabētiskā retinopātija, kas liecina, ka faktiski cilvēks jau ilgāku laiku slimojis ar diabētu. Jo ilgāku laiku ir diabēts, jo lielāks risks iegūt diabētisko retinopātiju. Bez tam pacientiem ir divas reizes lielāks risks saslimt ar kataraktu.

Izeja meklējama diabēta kompensācijā

Pētījumos pierādīts fakts, ka laba diabēta kompensācija, ilgstoši stabils un normālam līmenim tuvs glikozes līmenis asinīs var ievērojami samazināt diabēta vēlino sarežģījumu attīstības risku un palēnināt diabēta sarežģījumu progresēšanu. Tikpat svarīgi ir ārstēt paaugstinātu asinsspiedienu un paaugstināt lipīdu (asins tauku, pie-

mēram, holesterīns, triglicerīdi) līmeni asinīs. Kā liecina pētījumu rezultāti, pat industriāli attīstītās valstīs 15 - 20% diabēta pacientu nezina, ka labas diabēta kompensācijas sasniegšana aizkavē diabēta vēlino sarežģījumu attīstību.

Latvijā joprojām nav pieņemta Nacionālā Diabēta programma. Diabēta pacientu aprūpe ne vienmēr ir optimāla. Diabēta radītos cilvēciskos un ekonomiskos zaudējumus varētu samazināt, ieguldot līdzekļus diabēta profilaksē, savlaicīgā diabēta sarežģījumu diagnosticēšanā un sekmīgā diabēta pacientu aprūpē, kas samazinātu vēlino diabēta sarežģījumu attīstību un izdevumus par to ārstēšanu, kā arī darba nespējas un invaliditātes gadījumu skaitu.

Latvijas Diabēta asociācija atrodas Kr.Barona ielā 133, Rīgā, LV-1012. Tālrunis 7378231, fakss 7376759. E-pasts latdiab@latnet.lv Interneta mājas lapa www.diabets-asoc.lv

Pacientus gaida pirmdienās, trešdienās, piektdienās no pulksten 14.00 līdz 18.00 un sestdienās no pulksten 10.00 līdz 12.00.

Diabēts un nieres: laiks rīkoties

Diabēts ir viens no izplatītākajiem nieru slimību cēloņiem. Diabētisko nefropātiju jeb nieru slimību, ko izraisa diabēts, medikāli konstatē 30% diabēta slimnieku.

Kā darbojas nieres? Nieres sastāv no miljoniem ļoti sīku filtru, ko sauc par glomeruļiem. Glomeruļi savukārt sastāv no sīkiem asinsvadiem – kapilāriem. Asinīm plūstot caur nierēm, glomeruļi filtrē asinis un atdala vielas, ko organisms nevar izmantot. Tā veidojas urīns, kas izdalās no organisma. Nieru bojājuma gadījumā nieres nevar pietiekoši attīrīt asinis, tāpēc organismā uzkrājas pārstrādātās, bieži vien toksiskas, vielas un neizvadīts šķidrums. Nieru mazspēja izraisa mazasinību (anēmiju), paaugstinātu asinsspiedienu (hipertensiju) un kaulu masas zudumu (osteoporozu).

Kas ir diabētiskā nefropātija? Tā ir hroniska, progresējoša nieru slimība. Paaugstināts glikozes līmenis asinīs izmaina kapilārus, kas veido glomeruļus. Tāpēc «nieru filtri» vairs neestrādā efektīvi.

Sākumā diabētiskajai nefropātijai nav nekādu pazīmju. Sekas un organisma darbības traucējumus diabēta pacients var sajūst

tikai vēlinā slimības stadijā. Diabētisko nefropātiju agrīni konstatē, nosakot mikroalbuminūriju – olbaltumvielu izdalīšanos ar urīnu nelielā daudzumā. Ja diabētisko nefropātiju neārstē, olbaltumvielu daudzums urīnā pakāpeniski pieaug, parādās tūskas un paaugstināts asinsspiediens.

Diabētiskā nefropātija attīstās daudzus gadus, tās progresēšanas ātrums ir dažāds. Iestājoties nieru mazspējai, nepieciešama nieru aizvietojošā terapija (ārstēšana ar «mākslīgo nieri», peritoneālā dialīze) vai nieres pārstādīšana. **Latvijā 2002. gadā nieru mazspēju konstatēja 576 diabēta slimniekiem.**

Asinsspiediens. Pakāpeniski pieaugot ar urīnu izdalītajam olbaltumvielu daudzumam, paaugstinās asinsspiediens. Ārstējot diabētisko nefropātiju, ļoti svarīgi sasniegt normālu asinsspiedienu, jo paaugstināts asinsspiediens paātrina diabētiskās nefropātijas attīstību. Diabēta pacientiem ar diabētisko nefropātiju asinsspiediens nedrīkstētu pārsniegt 130/80 mm Hg, bet gados jaunākiem pacientiem – 120/75 mm Hg.

Mikroalbuminūrijas fāzē nieru funkcija var būt normāla. Nieru filtrēšanas spēku pasliktināšanās

noris atšķirīgi dažādiem diabēta pacientiem. Diabētisko nefropātiju mikroalbuminūrijas stadijā konstatē 50% 1. tipa diabēta pacientiem. Šai stadijai raksturīga neliela olbaltumvielu daudzuma (20 - 300 mg/l) izdalīšanās ar urīnu, neliela asinsspiediena paaugstināšanās un normāla nieru funkcija. Sirds asinsvadu slimību risks pieaug 2 - 3 reizes.

Diabētiskās nefropātijas proteīnūrijas stadija. Olbaltumvielu daudzums urīnā pieaug (>300 mg/l), paaugstinās asinsspiediens un pasliktinās nieru funkcija. Sirds asinsvadu slimību risks pieaug 10 reizes.

Diabētiskās nefropātijas nieru mazspēja stadija. Urīnā konstatē lielu olbaltumvielu daudzumu, ir augsts asinsspiediens un iestājas nieru mazspēja. Nieru mazspējas simptomi parādās tad, kad organismā uzkrājas daudz neizvadītu pārstrādāto vielu. Šie simptomi ir vispārējs nespēks, miegainība, tūskas, elpas trūkums, apetītes trūkums, svara zudums, slikta dūša un vemšana.

Diabētiskās nefropātijas diagnostika. Diabēta pacientiem jāveic nieru funkcijas pārbaude vienu reizi gadā, nosakot olbaltumvielu daudzumu urīnā un kreatinī-

na daudzumu asinīs. Ja urīnā konstatē paaugstinātu olbaltumvielu daudzumu (proteinūriju), analīzes atkārto vairākkārt, jo olbaltumvielu daudzums urīnā var būt atšķirīgs. Lai noteiktu mikroalbuminūrijas vai proteinūrijas diagnozi, vismaz 2 - 3 urīna apraugos jākonstatē proteinūrija. Atkarībā no sākotnējiem analīžu rezultātiem, ārsts var ieteikt veikt papildus analīzes un izmeklējumus.

Diabētiskās nefropātijas riska faktori ir diabēta ilgums, iedzimtība, ģenētiskie faktori, paaugstināts glikozes līmenis, paaugstināts asins tauku līmenis (triglicerīdi, holesterīns), paaugstināts olbaltumvielu daudzums urīnā, smēķēšana.

Diabētiskās nefropātijas profilakse un ārstēšana. Diabēta kompensācija. Laba diabēta kompensācija pazemina diabētiskās nefropātijas risku par 50%. Nedrīkstētu pieļaut biežas hipoglikēmijas.

Asinsspiediens. Asinsspiediena mērķa līmenis diabētiskās nefropātijas gadījumā ir zemāks par 130/80 mm Hg un gados jauniem cilvēkiem – 120/75 mm Hg. Paaugstināts asinsspiediens paaugstina diabētiskās nefropātijas risku un paātrina diabētiskās nefropātijas progresēšanas ātrumu. Daži

medikamenti asinsspiediena ārstēšanai var palēnināt diabētiskās nefropātijas progresēšanas ātrumu un samazināt proteinūriju. Tāpēc šo grupu medikamentus visbiežāk izvēlas asinsspiediena ārstēšanai diabēta pacientiem. Bieži vien ārsta ieteikto asinsspiediena mērķa līmeni var sasniegt tikai lietojot 2 - 3 medikamentu kombināciju. Tāpēc gan diabēta pacientiem, gan ārstam nepieciešama laba sadarbība un neatlaidība, ārstējot paaugstinātu asinsspiedienu.

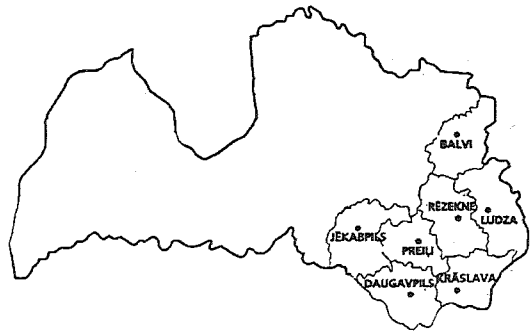
Asins tauku līmenis. ZBL holesterīna mērķa līmenis diabētiskās nefropātijas gadījumā ir zemāks par 3,0 mmol/l. Daži medikamenti (statīni), ko lieto holesterīna un triglicerīdu līmeņa normalizēšanai, var samazināt proteinūriju, aizkavējot diabētiskās nefropātijas progresēšanu.

Olbaltumvielu ierobežošana diētā. Diabētiskās nefropātijas gadījumā ieteicamais olbaltumvielu daudzums diētā ir zemāks par 0,8 g/kg ķermeņa svara kg dienā.

Smēķēšana. Smēķēšanas pārtraukšana pazemina diabētiskās nefropātijas risku par 30%.

T.I.vova,
Preiļu slimnīcas ārste
diabetoloģe

KAIMIŅU RAJONOS

Krāslaviešu panākumi šaušanā

1. novembrī Tukumā notika Latvijas čempionāts ložu šaušanā ar pneimatisko šauteni komandu un individuālajā ieskaitē invalīdiem. Tajās piedalījās invalīdu komandas no Dobeles, Tukuma, Rīgas un Krāslavas. Krāslavas rajona komanda izcīnīja otro vietu.

«Ezerzeme»

RĒZEKNES RAJONĀ

Audriņos atklāj trīsdimensiju radaru

31. oktobrī Rēzeknes rajona Audriņu pagastā tika svinīgi atklāts tālās darbības rādiusa trīsdimensiju radiolokators TPS-117.

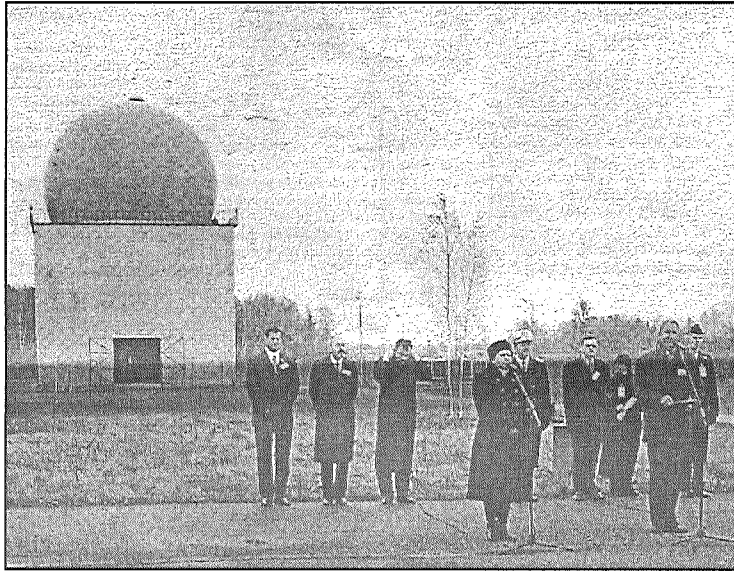
Radiolokatora atklāšanas ceremonijā piedalījās Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis, ASV militārais atašējs Latvijā majors Metjū Āns, Nacionālo Bruņoto spēku komandieris kontradmirālis Gaidis Andrejs Zeibots, Rēzeknes pilsētas un rajona, Audriņu pagasta pašvaldību pārstāji, Aizsardzības ministrijas, Nacionālo Bruņoto spēku un pašvaldību amatpersonas.

Radiolokators TPS-117 ir aparatūra gaisa, ūdens un virszemes objektu atklāšanai, izmantojot raģiosignālus, kas raidīti noteiktā virzienā un uztverti pēc atstarošanas no šiem objektiem. Lokators kalpo lidaparātu atpazīšanai un augstuma noteikšanai. Tā ir moderna radiolokācijas sistēma, kas ir nekaitīga cilvēkiem un apkārtējai videi. Lokators izstaro elek-

tromagnētisko lauku īsu impulsu veidā, kura virzienu nosaka rotējošā antena. Lokatora elektromagnētiskā lauka starojums ir vērsts noteiktā leņķī pret debesīm, līdz ar to nav vērsts uz cilvēkiem. Minētā lokatora starojums neietekmē iedzīvotājus un apkārtējo vidi, jo tā standartā ietvertā drošības rezerve ir 50 reizes mazāka, salīdzinot ar to, kura sāk iedarboties uz cilvēkiem un apkārtējo vidi. Lokatori TPS-117 darbojas arī Beļģijā, Itālijā, Lielbritānijā, Rumānijā, Vācijā, ASV, Kanādā, Brazīlijā, Dienvidkorejā, Sauda Arābijā, Singapūrā, Taivānā. Pavisam pasaulē darbojas vairāk nekā 100 šāda tipa lokatoru.

— Lokators ir nepieciešams valsts drošībai un aizsardzībai, kur viens no uzdevumiem ir vispusīga gaisa telpas kontrole. Novērojot visus lidaparātus, būs iespējams efektīvāk kontrolēt un novērst pretlikumīgu Latvijas gaisa telpas izmantošanu, tādējādi sekmīgāk cīnīties pret kontrabandu un narkotiku pārvadāšanu, — savā runā radara atklāšanas brīdī norādīja aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis.

Tā kā minētais lokators būs

● Šī sēņveidīgā celtnē Rēzeknes lidlaukā arī ir Latvijā spēcīgākais radiolokators.

iekļauts Latvijas vienotā gaisa satiksmes sistēmā, būtiski paaugstināsies arī civilo lidojumu drošība, sevišķi lidaparātu aprikojuma bojājumu gadījumos. Dabas vai tehnogēno katastrofu laikā lokators veicinās sekmīgāku glābšanas un meklēšanas darbu veikšanu.

Lokatora uzstādīšana Rēzeknes lidlauka teritorijā dos iespēju

arī šā lidlauka attīstībai, kas nākotnē sekmēs visa reģiona ekonomisko izaugsmi.

Vēl šā gada sākumā 40% Rēzeknes rajona iedzīvotāju bija pret radara uzstādīšanu Audriņos. Taču atklāšanas brīdī par to bija interesējušies ap desmit vietējo iedzīvotāju. Rēzeknes rajona padomes priekšsēdētājs Monvīds

Švarcs puda gandarijumu, ka pavasarī tika panākta vienošanās par to, ka Aizsardzības ministrija finansēs veselības monitoringu septiņos pagastos, kur dzīvo 8697 cilvēki. Rēzeknes rajona padome piecus gadus saņems pa 20 000 latu gadā. Naudu paredzēts izlietot feldšerpunktu materiāli tehniskajam nodrošinājumam, papildus izmeklējumiem, veselības pārbaudēm.

— Akcijas, kurās vietējie iedzīvotāji protestēja pret radara uzstādīšanu, notika galvenokārt tāpēc, ka cilvēkiem pietrūka informācijas par to, ko nozīmē šāds radiolokators, — teica M.Švarcs.

Savukārt valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga savā uzrunā uzsvēra, ka radara atklāšanai ir nozīmīga vieta Latvijas drošības garantēšanā. Valsts prezidente atgādināja, ka Audriņu ciema vārds ierakstīts vēsturē ar traģiskajiem Otrā pasaules kara notikumiem.

— Tagad mēs vēlamies gādāt par tādu pasauli, kur šādiem notikumiem nebūs iespējams atkārtoties, — teica Vaira Vīķe-Freiberga.

«Ludzas Zeme»

LUDZAS RAJONĀ

Pasta darbinieki dodas pieredzes apmaiņas braucienos

No 4. līdz 11. oktobrim «Latvijas pasta» darbinieku grupa piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Briseli. Mērķis — piedalīšanās VII Vispasaules pasta teh-

noloģiju izstādē un kongresā. Tā bija arī lieliska iespēja pārspriest ar kolēģiem no citiem Latvijas rajoniem pasta darba aktualitātes.

Uz Briseli no Ludzas rajona ceļu mēroja Ludzas pasta parakstīšanās daļas vadītāja Antoņina Ruduša un Vītolu pasta nodaļas priekšniece Ināra Krivmane.

Ludzas pasta darbinieces iepazīnās ar pasta tehnoloģiju izstādi, kurā tika eksponētas iekārtas,

par kādām mūsu pasta pagaidām var tikai sapņot. Diemžēl bija grūtības ar sazināšanos, jo ne angļu, ne franču valodu Antoņina un Ināra nezina, bet gida un tulka līdzī nebija. Tāpēc abas secinājušas, jāmacās valodas.

Labs iespaids gūts par šķirošanas transportieri, kurš ļauj izvairīties no smaga, mehāniska roku darba. Tāpat lieliski ir citur pasaulē lietotie pasta ratiņi, velosi-

pēdi, dažādas pastkastes, zīmogi, dokumentu vakuumpakotāji un cits aprīkojums un inventārs.

Pasaules valstīs pasta darbs organizēts ļoti dažādi. Piemēram, iegriezušās Beļģijas pasta nodaļā, ludzānietes pārliecinājās, ka te darbs ar klientiem organizēts apmēram tāpat kā bankā. Klients apsēstas pie galda, kur viņam sniedz pakalpojumu. Atklātnes un citas preces ir brīvi apskatā-

mas valējās vitrīnās kā pašapkalpošanās veikalos. Pasta darbinieki pārsvarā ir gados jauni vīrieti.

Savukārt Vācijā pasta nodaļās ir uzstādīti pasta automāti, kur, iemetot monētu, var nopirkt atklātnes, aploksnes, markas, iepakojumu. Vācu pastniekiem ir glīti melndzelteni formas tērpi, teicami aprīkoti velosipēdi.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

«Sienāzītīm» desmit gadi

Par to, ka bērnudārzā iepretim pilsētas parkam arī šoruden skan bērnu čalas, jāpateicas privātai iniciatīvai. Tās rezultātā izdarīts gandrīz neiespējamais — nodibināta SIA «Sienāzītis», kura darbības virziens ir pirmsskolas bērnu audzināšana.

1993. gada vasarā pašvaldība pieņēma lēmumu slēgt bērnudārzu, jo tāda mode bija visā valstī. Bērnudārzā bija nosvinējis darbības 25 gadu jubileju, telpas bija izremontētas, netrūka arī bērnu. Taču tas tika slēgts, un sākās tā demolēšana.

Ar lielu neatlaidību un ticību saviem spēkiem piecas darbinieces izveidoja savu uzņēmumu. Vajadzīgo naudu aizņēmas. Bērnudārzā atsāka darbu ar 45 bērniem.

Vecāki bija apņēmības pilni palīdzēt. Viņu maksātā summa — 7,50 latu tomēr bija nepietiekama. Bērnu vajadzēja paēdināt, norēķināties par komunālajiem maksājumiem, maksāt tehniskajiem darbiniekiem algas un nodokļus. Tikai pedagogu algām bija valsts mērķdotācijas.

Bērnudārza atjaunošanā, savas kurtuves ierīkošanā, malkas sagādāē lielu palīdzību sniedza uzņēmēji. Pirmajos gados darbinieki paši zāģēja malku, mazgāja un gludināja gultas veļu bērniem.

Ar laiku pašvaldība saprata, ka šis bērnudārzs pilsētā ir nepieciešams, un sniedza arī savu atbalstu. 1997. gadā bērnudārzu savā pakļautībā ņēma pilsētas dome. Patlaban to apmeklē 123 bērni, rindā gaida 46 mazuļi. Bērnudārzā ir darbavietas 14 pedagogiem un 12 tehniskajiem darbiniekiem. Ar audzinātāju pulēm telpas kļuvušas

mājīgas. Desmit skolotājas ieguvušas augstāko pedagogisko izglītību, trīs vēl turpina studijas.

Desmit gadu jubilejas svinībās «Sienāzīša» darbinieces rausa arī asaras gan no prieka, ka tas ir veiksmīgi izdzīvojis, gan no smagajām atmiņām par pirmsākuma grūtībām.

Glābšanas darbu kļūst vairāk

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Balvu brigāde apkopojusi gada deviņos mēnešos paveikto. Secinājums: ugunsgrēku skaits rajonā stabilizējies, bet avārijas un glābšanas darbu skaits palielinās.

Pasaulē ugunsdzēsēju un glābēju darbā ugunsgrēku dzēšana sastāda aptuveni 40 procentus,

glābšanas darbi — 60 procentus. Uz to ejam arī mēs, saka VUGD Balvu brigādes komandieris Jānis Salmanis. Gada deviņos mēnešos VUGD Balvu brigāde 48 reizes piedalījies avārijas un glābšanas darbos: visvairāk ceļu satiksmes negadījumos un negaisa seku likvidēšanā, palīdzības sniegšanā iedzīvotājiem.

Iedzīvotājiem visvairāk palīdzēts iekļūt pašu dzīvokļos, kad durvis nejausi aizslēgušās vai atslēgas nozaudētas. Deviņos gadījumos sazāģēti un no ceļa novākti vētras nogāztie koki. Reģistrēti arī četri gadījumi, kad no jumta vai koka nolēts kaķis. J.Salmanis teica, ka glābšanas darbos parādās jaunas nianses, kas liek izvērtēt, vai glābēji veltī netērēs laiku un valsts līdzekļus. Ugunsdzēsēji nebrauks izsūknēt aku, ja tās īpašnieks uzskatīs, ka ūdens nav lietojams. Viņam ugunsdzēsējiem

būs jāuzrāda vides pārvaldes izsniegta zīme, kas to patiešām apliecina.

Gada deviņos mēnešos rajonā reģistrēti 100 ugunsgrēki, taču 55 gadījumos degusi kūla. Vēl ugunsgrēki biežāk izcēlušies no elektrības īssavienojumiem, pārkurinātām krāsnīm, no smēķēšanas gultā un neuzmanīgas rīcības ar uguni. Ugunsgrēkos bojā gājis viens cilvēks, divi cietuši. Iestājoties aukstam laikam, Latviju jau šokējušas ziņas par smagām ugunsnelaimēm ar vairākiem upuriem. Uz ugunsgrēku izraisīšanu naski ir arī alkohola cienītāji, kas piemirst par iekurtām krāsnīm vai plītim. Sildās ar elektrību. VUGD Balvos brigādes darbinieki brīvdienās apseko dzīvojamās mājas Balvos un Viļakā. Bet iedzīvotāji ugunsdzēsēju aizrādījumus ne vienmēr ievēro.

«Vaduguns»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Policija analizē situāciju desmit mēnešos

Preiļu rajona policijas pārvaldē šī gada desmit mēnešos ir reģistrēti 515 noziedzīgi nodarījumi, no kuriem 448 jeb 87 procenti ir atklāti.

Izdarīti sekojoši noziedzīgi nodarījumi:

- ✓ divi smagi miesas bojājumu nodarīšanas gadījumi – abi atklāti;
- ✓ 134 zādzības – 99 atklātas;
- ✓ 10 automašīnu zādzības – viena atklāta;
- ✓ 47 tīši mantas bojāšanas gadījumi – 41 atklāti;
- ✓ viena izvarošana – nav atklāta;
- ✓ divi narkotisko vielu uzglabāšanas un lietošanas gadījumi – abi atklāti;
- ✓ 16 nelikumīgas ieroču glabāšanas gadījumi – visi atklāti;
- ✓ 22 huligāniskas darbības – 21 atklāta;
- ✓ deviņas laupīšanas – piecas atklātas;
- ✓ divas slepkavības – abas atklātas;
- ✓ 24 nelikumīgas meža circes – 23 atklātas;

✓ 26 noziedzīgi nodarījumi ekonomikas jomā – visi atklāti;

✓ reģistrēti 93 materiāli par īpašu neliela kaitējuma nodarīšanu, kur vainīgā persona noskaidrota.

Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas darbinieki sastādījuši 4260 administratīvo pārkāpumu protokolus, no kuriem 917 ir par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, 155 – par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā. Uz rajona ceļiem gada desmit mēnešos reģistrēta 261 avārija, negadījumos cietuši 74 cilvēki, bojā gājuši septiņi.

Kopš gada sākuma policijas pārvaldes darbinieki konstatējuši 120 pārkāpumus par alkoholisko dzērienu tirdzniecību neatļautās vietās.

Kopumā kopš gada sākuma sastādīti 2090 protokoli par dažādiem administratīvajiem pārkāpumiem. 87 protokoli sastādīti par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā, bet 289 personām nācies atskurēt Preiļu rajona policijas pārvaldē.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Soda par miesas bojājumu nodarīšanu

Preiļu rajona tiesa izbraukuma sēdē Līvānos izskatīja krimināllietu, kurā pēc Krimināllikuma 125. panta 1. daļas bija celta apsūdzība pret līvānieti, 1938. gadā dzimušo Jāni Kivlenieku. Šis vīrietis tika apsūdzēts par tīšu miesas bojājumu nodarīšanu, kas bīstami dzīvībai.

Tiesas sēdē noskaidrojās, ka 2002. gada 18. jūnijā ap pulksten 16.00 Jānis Kivlenieks un Tekla Jurova Līvānos, Līvānu ielā 14 bija alkohola reibumā, un sastrīdējās. Jānis Kivlenieks ar virtuves nazi iedūra Teklai Jurovai vēderā. Ievainojums izraisīja asiņošanu vēdera dobumā, bija smags un dzīvībai bīstams.

Kivlenieks savu vainu atzina daļēji un tiesai skaidroja, ka brīdī, kad ieradies mājās, Jurova strīdējusies ar kādu svešu sievieti. Viņš dzinis abas laukā no virtuves, lai neceļ traci. Jurovai rokās bijis nazis, viņš nejauši to grūstoties aizķēris un tā sieviete tikusi ievainota. Kad ieraudzījis asinis, skrējies saukt neatliekamo medicīnisko palīdzību, bet tīši gan nav dūrīs.

Arī Jurova tiesā liecināja, ka nezinot, kā tas gadījies, ka viņa sadurta. Jānim Kivleniekam esot piedevusi un lūdz tiesu viņu attaisnot. Ievainoto sievieti redzējuši

ari kaimiņi. Kādam citam lieciniekam teikusi, ka sadūris viņu Jānis Kivlenieks.

Ievainotajai sievietei tika sniegta medicīniskā palīdzība Līvānu slimnīcā. Ārstēšanas izdevumi aprēķināti 237,14 latu apmērā.

Tiesā nosprieda sodīt Jāni Kivlenieku ar brīvības atņemšanu uz septiņiem mēnešiem, notiesājot ar pārbaudes laiku uz vienu gadu, un piedzīt no viņa Daugavas slimokases Preiļu rajona filiālei cietušās ārstēšanas izdevumus.

Par velosipēda zādzību – piespiedu darbs

6. oktobrī tiesa izskatīja 1954. gadā dzimušā līvānieša Jāņa Kļaviņa lietu. Tiesas sēdē noskaidrojās, ka šī gada 7. maijā ap pulksten 11.20, būdams alkohola reibumā, Līvānos pie veikala «Rego», kas atrodas Rīgas ielā 98, viņš pamānīja bez īpašnieku uzraudzības atstātus velosipēdus. Iereibušajam vīrietim viens no tiem iepatikās. Kļaviņš paņēma sieviešu velosipēdu ar sudrabotu rāmi un aizbrauca mājās.

Tiesā atzina Juri Kļaviņu par vainīgu un sodīja pēc Krimināllikuma 180. panta 1. daļas ar piespiedu darbu uz 50 stundām.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

CSDD pārceltas darba dienas

Pamatojoties uz LR Ministru kabineta rīkojumu par darbdienu pārcelšanu, noteiktas izmaiņas arī Ceļu satiksmes drošības direkcijas darba laikos.

Darba diena no 17. novembra pārcelta uz 15. novembri, darba laiks no pulksten 8.30 līdz 16.00. Darba diena no 2004. gada 2. janvāra pārcelta uz 10. janvāri, darba laiks no pulksten 8.30 līdz 17.00.

Policistiem panākumi sacensībās

Preiļu rajona policijas pārvaldes komanda 7. novembrī Rīgā izcīnīja otro vietu Valsts policijas spartakiādes sacensībās tuvciņā. Komandas godu aizstāvēja Jānis Sparāns, Usiks Pilojans, Anatolijs Tarasovs, Māris Āriņš un Eduards Zvirbulis.

POLICIJAS ZIŅAS

Nozagtas kannas ar dīzeļdegvielu

1. novembrī Aglonā no 1977. gadā dzimušajam Aivaram piederošās garāžas zagļi, izsitot loga rūti, aiznesuši trīs 20 litru kannas ar dīzeļdegvielu.

Huligāni izsita logu

1. novembrī Riebiņos trīs vīrieši veica huligāniskas darbības pret 1983. gadā dzimušo Antonu un izsita viņa mājai loga rūti.

Vīrieti sakoda zirgs

2. novembrī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā nogādāts Rudzātu pagasta iedzīvotājs, 1962. gadā dzimušais Sergejs, kuru sakodis viņam piederošais zirgs.

Pagalmā «aptūrta» automašīna

2. novembrī Līvānos no kādas mājas pagalma, kur bija atstāta 1961. gadā dzimušajam Raitim

piederošā automašīna BMW-528, zagļi no automašīnas nozaguši četras riepas ar diskkiem, akumulatoru un domkratu. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Izgriezts privāts mežs

5. novembrī Galēnu pagasta iedzīvotājs, 1959. gadā dzimušais Aleksandrs konstatēja, ka viņam pieredošajā mežā nelikumīgi nozāģētas 30 egles.

Ar motociklu iebruca pretējā joslā

6. novembrī Līvānos notika transportlīdzekļu sadursme. 1977. gadā dzimušais Vladimirs, vadot motociklu «Jawa-634» (bez valsts numura zīmes), iebruca pretējā braukšanas joslā un izraisīja sadursmi ar automašīnu VW Jetta, kuru vadīja 1933. gadā dzimušais Jānis. Negadījumā bojāti abi transportlīdzekļi, bet motocikla vadītājs ar traumām nogādāts Jēkabpils slimnīcā.

Riebiņos sadega automašīna

8. novembrī Riebiņos pie tirdzniecības centra sadega 1960. gadā dzimušajam Arturam piederošā automašīna VW Jetta. Materiālais zaudējums un aizdegšanās iemesli tiek noskaidroti.

Huligāniskas darbības

5. novembrī Preiļu iedzīvotājs, 1981. gadā dzimušais Aleksejs veica huligāniskas darbības pret 1983. gadā dzimušo Jekaterinu.

6. novembrī Riebiņu pagasta iedzīvotājs, 1982. gadā dzimušais Aleksejs veica huligāniskas darbības pret savu māti. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

9. novembrī, būdams alkohola reibumā, 1962. gadā dzimušais Pēteris Rušonas pagastā veica huligāniskas darbības, par ko viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Jaunā autovadītāju sodīšanas sistēma būs objektīvāka

Saeima pieņēmusi grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK). Tie stāsies spēkā 2004. gada 1. jūlijā. Jauninājumi APK nodrošinās ievērojami lielāku objektivitāti transportlīdzekļu vadītāju — noteikumu pārkāpēju — sodīšanā. Stājoties spēkā grozījumiem, autovadītāji būs vairāk pasargāti no atsevišķu ierēdņu patvaļas un Ceļu satiksmes noteikumu (CSN) un APK interpretācijas iespējām, tiks vairota ceļu policijas pārstāvju objektivitāte un atbildība.

Grozījumi APK pamatā paredz fiksētus sodus, kas liedz policistam pārkāpuma konstatēšanas vietā pašam izlemt, cik lielu sodu par konkrētu pārkāpumu piemērot, kā arī iekasēt naudas sodu uz vietas. Patreiz spēkā esošajā APK visi sodi paredzēti ar norādi «no — līdz». Sodu par pārkāpumiem autovadītāji varēs nomaksāt bankā.

Detalizēts pārkāpumu sadalījums

Spēkā esošajā APK daudzi pārkāpumi ir apkopoti zem viena vispārējā formulēta pārkāpumu punkta, kas paredz arī vienu sodu. Tomēr ir neobjektīvi, piemēram, par apstāšanās pie ceļa nomales, kur tas nav atļauts, vai uz tramvaja sliedēm, vai dzelzceļa sliedēm piemērot vienādu sodu, kā tas ir patreiz. Grozījumos šie pārkāpumi ir detalizēti atrunāti un par tiem paredzēti sodi — attiecīgi 5, 10 un 30 LVL apmērā. Līdzīgi izvērtēti un nošķirti arī citi pārkāpumi.

Jebkurš naudas sods par administratīvo pārkāpumu, stājoties

spēkā APK, būs jānomaksā 10 dienu laikā. Ja sods nebūs nomaksāts laikus, autovadītāju gaida virkne traucējošu ierobežojumu: viņš nevarēs iegūt jaunu autovadītāja kategoriju, veikt tehnisko apskati un reģistrēt transportlīdzekļus. Ja transportlīdzeklis, ar kuru veikts pārkāpums, būs reģistrēts ārvalstīs, līdz soda nomaksāšanai tas nevarēs izbraukt no Latvijas. Ja naudas sods netiks samaksāts gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas, lietas izskatīšana naudas soda piedziņai tiks nodota tiesu izpildītājiem.

Par mazāk bīstamiem pārkāpumiem — brīdinājums

Grozījumi APK paredz ne tikai sodus autovadītājiem, bet arī iespēju vadītājam izteikt brīdinājumu. Šāda iespēja minēta pie tādiem pārkāpumiem, kas nopietni neapdraud satiksmes drošību, piemēram, ja nav klāt kāds no vadītājam nepieciešamajiem dokumentiem, par braukšanu bez iedegtiem tūvās gaismas vai dienas gaitas lukšiem dienakts gaišajā laikā.

Tomēr nopietnus CSN pārkāpējus sodīs ievērojami bargāk un viņiem būs liegta iespēja «atpirkties», kā tas nereti notiek patreiz, kad APK paredz naudas sodu vai tiesību atņemšanu. Turpmāk, izdarot nopietnu pārkāpumu, vadītājam tiks piemērots gan naudas sods, gan tiesību atņemšana uz noteiktu laiku. Piemēram, par nepakļaušanos tādas personas atkārtotai vai vairākkārtējai prasībai apturēt transportlīdzekli (par bēg-

šanu), kas ir pilnvarota pārbaudīt vadītāja dokumentus, transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no 100 līdz 500 latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 24 mēnešiem, transportlīdzekļu vadītājam, kuram nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību, uzliek naudas sodu no 100 līdz 500 latiem un piemēro aizliegumu iegūt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 24 mēnešiem.

(Arī sods braukt gribētājiem kam nav šādu tiesību, līdz šim APK nebija atrunāts, bet grozījumos ir virkne pārkāpumu, kur braucējam bez tiesībām paredzēts salīdzinoši bargs sods).

APK paredzēts sods līdz pat 5000 latiem

Par atsevišķiem pārkāpumiem grozījumos APK paredzēti arī ļoti lieli naudas sodi līdz pat 5 000 latiem. Tie attiecas uz situācijām, kad CSN tiek ļaunprātīgi pārkāpti komerciālos nolūkos un rada draudus ne tikai satiksmes drošībai, bet arī cilvēku dzīvībai un veselībai. Sods 5 000 latu apmērā paredzēts par bīstamas kravas pārvadāšanu, ja transportlīdzekļa cisternas piepildījums neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām normām. To piemēro šīs kravas juridiskajam īpašniekam — firmai.

Pie tam, ja patreiz par kravas pārvadāšanas, faktiskās masas pārsniegšanas un citiem līdzīgiem noteikumu pārkāpumiem tiek sodīts tikai transportlīdzekļa vadītājs, tad turpmāk sodīs gan vadītāju, gan kravas nosūtītāju/pārvadātāju (fizisku personu), gan firmu (juridisku personu).

Turpinājums nākamreiz.

IZGLĪTĪBA, SPORTS

Vidusskolēni iepazīnās ar Igauniju

Līvānu 2. vidusskolas skolēni vienbalsīgi nolēma – rudenī brauksim uz Igauniju. Tā arī izdarīja, iepazīstoties ar Igaunijas skaistākajām vietām.

● Līvānu 2. vidusskolas 12.a klases skolēni pie Tartu universitātes noklausījās stāstījumu par augstskolu.

Agri no rīta, izbraucot no Latvijas, visi bija manāmi satraukušies par iespējamām problēmām, kādas varētu būt uz robežas, jo daži skolēni Latvijas robežu šķērsoja pirmo reizi dzīvē. Tas viss bija kārtībā un jau pēc neilga laika bijām Igaunijā.

Pirmā pilsēta, ko apmeklējām, bija Tartu, kas slavēta ar savu universitāti. Mūsu atzīmums bija viennozīmīgs – Tartu ir ļoti skaista un jauka studentu pilsētiņa. Vispirms skolēnus sagaidīja pastaiga pa vecpilsētu, pēc tam devāmies uz jauno daļu, kā arī apmeklējām universitātes ēkās, kas atrodas 20 kilometrus uz Narvas pusi. Šādās vietās ir iespēja sajūst, ka viņš ir vislaimīgākais pasaulē.

Pēcpusdienā nokļuvām Igaunijas sirdī – Tallinā. Tā ir brīnišķīga pilsēta ar neparastu krastmalas estrādi un visā pasaulē slavenu

pieminekli «Nāriņa». Tallinas «LAAGNA» ģimnāzijā mums bija naktsmājas, kur saņēmām arī atļauju apmeklēt skolas peldbaseinu. Bet pirms gulēšanas ar autobusu devāmies ekskursijā pa naksniģo pilsētu.

Ar nepacietību skolēni gaidīja nākamās dienas rītu, jo tieši tad viņus gaidīja četras stundas ilga iepazīšanās ekskursija pa Igauni-

jas galvaspilsētu. Apmeklējām Meža kapus.

Tālāk maršruts veda uz mazu, bet ļoti skaistu pilsētiņu Pjarnu, kas atrodas tieši Baltijas jūras krastā. Noguruši, bet laimīgi devāmies uz Latvijas robežu, un tepat jau bija arī mīļās mājas.

T.Haritonova,
Līvānu 2.vidusskolas
12.a klases audzinātāja

Lideri paliek līdzšinējie

8. un 9. novembrī notika kārtējās desmit spēles Preiļu novada atklātā volejbola čempionāta ietvaros. Vīriešu konkurencē tika fiksēti sekojoši rezultāti: **Riebiņi** — **Jersika** 3:0 (25:16, 25:21, 25:14), **Anda Optec** (Līvāni) — **Rušona** 3:0 (25:5, 25:17, 25:7), **Anda Optec** (Līvāni) — **Jersika** 3:0 (25:4, 25:14, 25:10), **Preiļu siera** — **Latvijas valsts meži** 3:2 (21:25, 25:23, 16:25, 15:8), **Anda Optec** (Līvāni) — **Preiļu siera** 3:1 (25:16, 13:25, 25:14, 25:14), **Riebiņi** — **Rušona** 3:0 (25:19, 25:13, 25:16), ārpus konkursa **Daugavpils** — **Latvijas valsts meži** 3:1, **Daugavpils** — **Jersika** 3:0. Līdz ar to pēc pirmā apla beigām vīriešu komandas ierindojušās šāda secībā:

Anda Optec	8	7	1	23-5	15
Riebiņi	8	5	3	15-9	13
LVM	8	4	4	16-10	12

Preiļu siera	8	3	5	10-18	11
Rušona	8	1	7	4-21	9
Jersika	7	0	7	0-21	7
Daugavpils	7	7	0	21-3	14

Sieviešu konkurencē šoreiz tika fiksēti šādi rezultāti: **Preiļu Valsts ģimnāzija** — **1. pamatskola** 3:0 (25:9, 25:13, 25:15), **Policija** — **Preiļu Valsts ģimnāzija** 3:1 (24:26, 25:20, 25:23, 25:16). Līdz ar to pēc pirmā apla tabula sieviešu konkurencē izskatās šādi:

Daugavpils	4	3	1	11-2	7
Policija	4	3	1	9-6	7
PVG	4	2	2	8-8	6
1. pamatskola	4	0	4	1-12	4

Kārtējās spēles notiks 15. un 16. novembrī Preiļu 1. pamatskolas zalē.

Preiļu galda tenisisti cīnās godam

9. novembrī Rīgā notika pirmās šī gada Jaunatnes sporta centra atklātās meistarsacīkstes galda tenisā. Sacensībās piedalījās viesi no Lietuvas, Igaunijas, Krievijas, kā arī astoņi spēcīgākie galda tenisisti no Latvijas. Sacensības notika trijās vecuma grupās un divās no tām, vecākajā un vidējā, piedalījās arī galda tenisisti no Preiļiem.

Vecākajā grupā preilietis Erīns Žikars apakšgrupā guva trīs uzvaras un vienreiz zaudēja, savukārt finālā pretinieki bija spēcīgāki, līdz ar to nācās piekāpties četrās spēlēs un rezultātā izcīnītā sestā vieta.

Vidējā grupā zēnu konkurencē preilietis Vladislavs Agurjanovs, parādot labu spēli, izcīnīja pirmo vietu, apsteidzot sāncenus no Rīgas un Lietuvas. Meiteņu konkurencē preiliete Anastasija Jekimova ar piecām gūtajām uzvarām un diviem zaudējumiem ierindojās septītajā vietā.

Oktobra spēles galda tenisā beigušās

Oktobra sākumā uzsākās Preiļu novada čempionāts galda tenisā, kurā šogad piedalās 11 dalībnieki. Čempionātu organizē Voldemārs Limanis ar Preiļu novada domes atbalstu.

Čempionāts risināsies līdz decembra beigām, katrā mēnesī tiks izspēlētas trīs kārtas.

Pēc pirmajām četrām kārtām līderis ar trim pirmajām un vienu otro vietu ir Ervīns Žikars. Otrajā vietā ierindojās Ivars Nikolajevs, divas pirmās un divas otrās vietas. Savukārt uz trešo vietu pretendē uzreiz četri vīri, tie ir Voldemārs Limanis, Viktors Martinovs, Oļegs Burjakovs un Pāvels Koņuhovs.

Jāatzīmē, ka čempionātā piedalās arī meitene, Anastasija Jekimova, kura pēc divām nospēlētām kārtām atrodas deviņtajā vietā.

V.Ozoliņš

Abonēšana ar atlikto maksājumu!

To jau izmanto daudzi lasītāji!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____

LV-53

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada

Decembris

Vēlos maksāt redakcijā jā nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu jā nē

(paraksts)

2003. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

Deju kluba «Vita» deļotājiem — lieliski panākumi

1. un 2. novembrī Rīgā Teikas vidusskolā notika sporta deļu konkurss «Zelta rudens 2003», kuru organizēja klubs «Pētergailis». Tajā ar labiem panākumiem piedalījās arī sporta deļu kluba «Vita» deļotāju pāri no Preiļiem.

Elde Zīmele un Dmitrijs Derjagins iesācēju klasē ieguva 1. vietu, Viktorija Kondratjeva un Ervīns Mūrnieks klasē Bērni I+II 6 deļas bija ceturkie un ieguva 2 punktus D klasei, Jeļena Afoniča un Igors Vasiljevs klasē Juniori I D LA bija astotie un ieguva 4 punktus D klasei, Anna Sevastjanova un Elvijs Tarasovs deļu

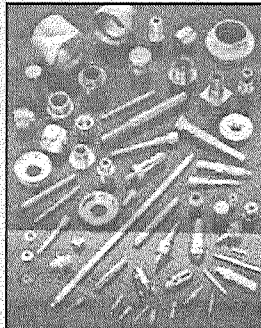
klasē Juniori I D LA ieguva godpilno 2. vietu un nopelnīja 2 punktus C klasei Latīņamerikas deļas un klasē Juniori I D ST bija piekītie un nopelnīja 1 punktu C klasei standartdeļas.

Kluba visaugstākās klases deļotāji no Preiļiem Alise Dudareva un Ilja Svetlovs piedalījās deļu klasē Reitings ST (klase, kurā deļo starptautiskās klases meistari un C+B+A klases deļotāji), kur uzrādīja labu rezultātu — bija trešie savā C klasē un nopelnīja 1 punktu B klasei standartdeļas.

Deļu kluba «Vita» pedagogi Vita un Leonīds Tihonovi arī turpmāk novēl veiksmi un panākumus deļotājiem un viņu vecākiem!

INTERESANTI

Eksponē pacientos atrastos priekšmetus

Krievijas Irkutskas pilsētas slimnīcas ķirurgi atklājuši izstādi, kurā eksponēti no pacientu vēderiem izņemtie neparastie priekšmeti.

Apmēram 3000 priekšmetu kolekcijā ir gan īstie un mākslīgie zobi, gan adatas, makšķerāķi, naglas, skrūves, stikla un metāla gabali. Arsti izteikušies, ka lielāko daļu šo priekšmetu pacienti norījuši nejauši.

Šādu izstādi nolemts sarīkot, lai brīdinātu pacientus būt uzmanīgākiem.

Braukšanas eksāmena laikā iekrīt upē

81 gadu veca kanādiete sesto reizi nenokārtoja autovadītājas tiesību iegūšanas eksāmenu, šoreiz ar visu auto iegāzoties upē.

Kanādas Ontārio provinces Tanderbeļas amatpersonas sacīja, ka sirmgalve mēģināja atpakaļvirzienā izbraukt no stāvvietas, taču aizbrauca apmēram 20 metrus par tālu un no stāva krasta iegāzās upē. Sieviete un instruktoram izdevās izkļūt no automašīnas neskartiem.

Atkeriet abonēt «NOVADNIEKU» decembrim un 2004. gadam. Abonē pasta, pie lauku pastniekiem, aizpildot abonēšanas kartīti, vai interneta mājas lapā www.novadnieks.lv.

Man Viņa ir vislabākā...

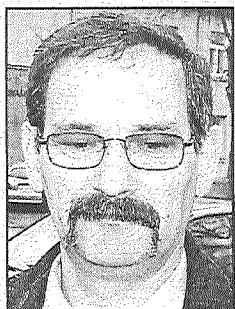

Taisija Tiscone, friziere Preiļos:

— Man šeit patīk. Te, Latgalē esmu dzimusi un uzaugusi. Manā ģimenē ir trīs bērni, un viņiem Latvija ir Tēvzeme. Man ļoti patīk Latvijas daba. Arī latviešu nacionālās tradīcijas un latgaļu ierāšas. Es Latvijā jūtos kā mājās. Savai valstij jubilejā vēlu kļūt vēl skaistākai, attīstīties tālāk tāpat kā līdz šim. Kā, piemēram, attīstās Preiļi.

Viktors, prelietis:

— Bez trūkumiem nemēdz būt neviena valsts. Tomēr varu apgalvot, ka Latvija man ir vislabākā. Cilvēks dzīvo, pierod un viņam patīk tur, kur viņš dzīvo. Viņš cenšas palikt tajā vietā, kas viņam ir pievilcīga. Latvijā esmu nodzīvojis 30 gadus, un man te patīk. Man patīkams ir viss, kas šeit ir. Nejutu atšķirību starp cilvēku nacionalitātēm, tām nav nozīmes. Svarīgāk par tautību ir tas, kāds cilvēkam raksturs. Ja klātos slikti, es šeit nepaliktu. Šajā valstī dzimuši mani bērni. Valstij tās svētkos novēlu jaunus panākumus.

Anita Bojāre, Siļukalna pagasta iedzīvotāja, mācās Barkavā:

— Jā, es atzīstu, ka Latvija man ir vislabākā. Es nekad to negribētu pamest. Tā ir skaista valsts, un Preiļi skaista pilsēta. Priecājos par Latvijas dabu, cilvēkiem un viņu darbiem, par tradīcijām. Visvairāk man patīk Latvija pavasarī, kad viss zied. Vēlos, lai tā paliek tikpat skaista, kāda ir. Lai paliek neizpostīti tās meži un nepiesārņotas upes.

Tatjana Ananina, strādā šūšanas uzņēmumā:

— Šajā valstī esmu uzaugusi un te dzīvoju, tāpēc tā man ir pati labākā. Te piedzimuši un uzauguši mani bērni, viņi nezina citu Tēvzemi. Patīk viss, kas šeit ir – daba, cilvēki, tradīcijas, attīstība. Neesmu latviete, bet nekad tautības dēļ neesmu izjutusi sliktu attieksmi. Uzskatu, ka valsts rūpējas par saviem iedzīvotājiem. Manu bērnu tētis ir miris, bet valsts maksā pensiju un materiāli nodrošina, lai meita varētu studēt augstskolā. Latvijā ir mierīga dzīve. Vēlos vienīgi, lai valstī visiem būtu darbs.

Kaspars Kurms, Preiļu 1. pamatskolas skolēns:

— Man Latvija ir vislabākā. Nav tādas citas valsts kā Latvija, un Latvija man vienmēr būs vismīļākā. Tā ir mana Tēvzeme. Esmu bijis Lietuvā, bet man mūsu zeme patīk labāk. Kad izaugušu liels, dzīvošu šeit. Te man ir draugi. Te dzīvo laipni un pieklājīgi cilvēki. Labi iekārtotas skolas. Man patīk būt pie dabas, makšķerēt, braukt ar laivu, slēpot. Nākotnē gribu kļūt par datort speciālistu.

Latvijai dzimšanas dienā novēlu – lai veicas Eiropas Savienībā!

L.Rancāne

Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

IZMAIŅAS DARBA DIENU GRAFIKĀ

A/s "Latvijas Gāze" informē klientus par izmaiņām darba dienu grafikā. Šā gada 17. novembra darba diena tiek pārcelta uz sestdienu, **15. novembrī**; 29. decembra darba diena tiek pārcelta uz sestdienu, **22. novembrī**; 30. decembra darba diena tiek pārcelta uz sestdienu, **20. decembrī**; 2004. gada 2. janvāra darba diena tiek pārcelta uz sestdienu, **10. janvārī**.

A/s "Latvijas Gāze" Daugavpils iecirknis Preiļos
Preiļos, Rīgas ielā 5

Darba laiks: š. g. 15.11.; 22.11.; 20.12.; 10.01.2004 9:00 - 11:00

Gāzes iekārtu remontdarbi
Tālr. 53 81324

Informācija par norēķiniem
Tālr. 54 04010

A/s "Latvijas Gāze" Jēkabpils iecirknis Līvānos
Līvānos, Saules ielā 12 - 40

Darba laiks: Sestdien, 15. novembrī 8:00 - 12:00 12:45 - 16:00;
Sestdien, 22. novembrī 8:00 - 12:00 12:45 - 17:00;
Sestdien, 20. decembrī 8:00 - 12:00 12:45 - 16:00;
Sestdien, 10. janvārī 8:00 - 12:00 12:45 - 15:45.

Konsultācijas par gazifikācijas iespējām
Tālr. 52 37508 (Jēkabpils); 6337922

Informācija par norēķiniem
Tālr. 53 42207

Izmantojiet iespēju saņemt konsultācijas par gazifikācijas iespējām un norēķiniem norādītajās sestdienās.

Jūsu - a/s "Latvijas Gāze".

SIA «KARA V»
IEPĒRK egles baļķus 4,9 m.
Apmaksa pēc vienošanās.
Ø 18-21 - Ls 27
Ø 22-25 - Ls 33
Ø 26 un lielāks - Ls 38
Sīkāka informācija pa tālr. 9608906, 9640126.

27. novembrī Preiļu poliklīnikā bērņus un pieaugušos ar bronhiālo astmu KONSULTĒS ārste pulmonoloģe alergoloģe no Rēzeknes astmas kabineta Viktorija Vēvere.

Ir iespēja pārbaudīt ārējās elpošanas funkciju un ādas alergiskās provokācijas.

Pierakstīšanās pa tālr. 5322056 pie dr. Svetlanas Lioznovas.

SIA «Arunas & Co» meklē DAŽĀDA PROFILA DARBINIEKUS.
Prasības: vidējā, augstākā vai nepabeigta augstākā izglītība; latviešu un krievu valodas zināšanas; personīgā automašīna.
Piedāvā: stabilu atalgojumu; izaugsmes iespējas.
Pierakstīties uz interviju pa tālr. 7354556 no plkst. 10.00 līdz 13.00; fakss 7354341

SIA «ANGRO» PASTĀVĪGI iepērk apses zāģbaļķus Ø no 25 cm
Cena no 13 - 18 Ls/m³
Samaksa tūlītēja.
Pircēja transports.
T. 9454553; 9236083

SIA «DRMC» organizē kursus «APSARDZES DARBS» (sertifikāts, pagarināšana).
Pieteikšanās pa tālr. 9107155. Nodarbību sākums 14. novembrī plkst. 19.30 Līvānos.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā pensionāriem:
✓ aizdevumus bez ķīlas, ✓ līzingu bez pirmās iemaksas.
Pērk sertifikātus.
Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 9142145.

Pārdod

Iopbarības miltus Ls 0,08-0,09/kg. Tālr. 5339501 vakaros.
medu. Tālr. 53-57645.

PĒRK cirsma, mežus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9228725, 6418626.

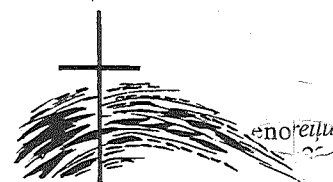
PĒRK kailcirtes, mežus par augstām cenām.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 6418626, 6465057.

PĒRK skujkoku zāģbaļķus, sīkbaļķus, papīrmalku.
Tālr. 9406920, 6465057.

PĒRK zāģbaļķus, sīkbaļķus, finieri, papīrmalku.
Tālr. 6536527.

PĒRK lietotu T-130
labā tehniskā stāvoklī.
Tālr. 9288258, 9206648.

15. novembrī no pulksten 9.00 līdz 14.00 Līvānu kultūras namā PĀRDOS Ogres TRIKOTĀŽU (kostīmi sākot no Ls 13.50) un Latvijā ražotu KOKVILNAS VEĻU.

Jā no tālumiem
Tikai šis tālums
Vistālāks,
Tikai pēc šķiršanās šis
Nekad vairs tikšanās nav.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un esam kopā ar Jāni Belkovski, MĀSU mūžībā pavadot.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona izglītības pārvalde

◆ 14. novembrī rajona olimpiāde angļu valodā 11.-12. klasei Līvānu 1. vidusskolā. Direktoru seminārs «Aktualitātes un perspektīvas izglītībā» Preiļu 1. pamatskolā.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

◆ 15. novembrī pulksten 11.00 piedalīšanās novadpētniecības skates «Es, mana ģimene, skola un novads» valsts noslēguma pasākumā Rīgā, Latvijas Kara muzejā.

◆ 22. novembrī pulksten 10.00 seminārs mūsdienu deju kolektīvu vadītājiem Preiļu kultūras namā.

◆ 25. novembrī pulksten 10.00 seminārs vides izglītības pulciņu skolotājiem.

◆ 26. novembrī rajona skolēnu domes sēde.

Rajona galvenā bibliotēka

◆ 13. novembrī pulksten 12.00 seminārs «Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma – aktuāli, kvalitatīvi pakalpojumi iedzīvotājiem».

Preiļu NVO atbalsta centrs

◆ 12. novembrī pulksten 17.30 sarunu cikla «Bij' man to zināt, kā man tikt laimīgam» pirmā nodarbība ar psihologiem.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

◆ 12., 13. novembrī pulksten 18.00 piedzīvojumu filma ģimenei «**Spiegu bērni 2.**».

◆ 14. un 16. novembrī pulksten 18.00 un 20.00, 17., 18. un 19. novembrī pulksten 20.00 romantiska komēdija «**Skats no augšas.**».

◆ 21., 23. un 24. novembrī pulksten 18.00 un 20.00, 25. un 26. novembrī pulksten 20.00 komēdija «**Gudrā blondīne 2.**».

Siļukalna kultūras nams

◆ 16. novembrī pulksten 15.00 Ainas Božas koncerts. Pulksten 22.00 balle, spēlēja grupa «Vēja runa».

Aglonas pagasts

◆ 14. novembrī pulksten 22.00 diskotēka no Rīgas. Dīdžejs HOUSE.

◆ 16. novembrī pulksten 12.00 Aglonas bazilikā LR 85. gadadienai veltīts Dievkalpojums, pulksten 14.00 kultūras namā svinīgais sarīkojums. Piedalās koris «Austrenis».

Jersikas tautas nams

◆ 15. novembrī pulksten 14.00 LR 85. gadadienai un Jersikas 800 gadiem veltīts pasākums «Tavas saknes tavā zemē, tavas pēdas tēva sētā».

◆ 18. novembrī pulksten 15.00 Līvānu

kultūras centra dramatiskā kolektīva izrāde «Jaunsaimnieku līgavas».

◆ 22. novembrī pulksten 22.00 balle, spēlēja grupa «Laineri».

Saunas tautas nams

◆ 15. novembrī pulksten 10.00 LR 85. gadadienai veltīts svinīgais sarīkojums «Dziesmas, darbi un sapņi Tev, mana Latvija» Priekulu pamatskolā.

Sutru kultūras nams

◆ 15. novembrī pulksten 19.00 LR proklamēšanas gadadienai veltīts sarīkojums. Pulksten 22.00 balle ar groziņiem, spēlēja DS.

Pelēču kultūras nams

◆ 15. novembrī pulksten 11.00 koncerts sakarā ar valsts gadadienu. Pulksten 14.00 diskotēka bērniem, pulksten 22.00 diskotēka no Jelgavas.

◆ 22. novembrī pulksten 19.00 Ērika Gruzniņa koncerts, ieeja brīva. Pulksten 22.00 balle, spēlēja Ēriks Gruzniņš.

Galēnu kultūras nams

◆ 15. novembrī pulksten 17.00 Latvijas proklamēšanas 85. gadadienai veltīts koncerts.
◆ 17. novembrī pulksten 22.00 balle. Spēlēja grupa «Divice» no Liepājas.